

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ,
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 2 ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ταχ. Δ/ση: Πανόρμου 2
 Ταχ. Κώδικας: 115 23, Αθήνα
 Πληροφορίες: Τηλ: 214 4055082-084
 E-mail: moraitoue@prv.ypeka.gr, d.mpakos@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: 1^η τροποποίηση της προκήρυξης της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας -Produs-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπ' όψιν:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, (άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
3. Την υπ' αρ. Υ 33/9.9.2021 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς τάξης των Υπουργείων» (ΦΕΚ Β' 4198).
4. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (ΦΕΚ Α' 160).
5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 181).
6. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευομένων φορέων» (ΦΕΚ Α' 130).
7. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α' 131).
8. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού- Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139).

9. Την υπ' αρ. Υ12/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση (ΦΕΚ Β' 4403).
10. Την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/79331/5878/24.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το διορισμό Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 731).
11. Την υπ' αρ. 28385/28.03.2023 κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» και κατάργηση των υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.09.2016 (Β' 3296) και 88238/ΕΥΘΥ811/29.08.2016 (Β' 2733) κοινών υπουργικών αποφάσεων.» (Β' 2142).
12. Την υπ' αρ. 37076/21.04.2023 Απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Τοποθέτηση προϊστάμενων στην Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας»».
13. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/110729/809/27.10.2023 (ΑΔΑ: 6ΖΣΕ4653Π8-ΟΦ9) Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Τοποθέτηση αναπληρωτή Προϊστάμενου στην Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας»».
14. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/02.09.2014 (Β' 2573)» (Β' 2857).
15. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 137)».
16. Τον ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
18. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ Α' 135).
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ.

- 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).
20. Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
  21. Την από 21 Δεκεμβρίου 2021 Συμφωνία Επιχειρησιακών Ρυθμίσεων C (2021) 9754.
  22. Την υπ' αρ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ Β' 4498), όπως ισχύει.
  23. Την υπ' αρ. 120141 ΕΞ 2021/30.09.2021 απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης με την οποία εγκρίθηκε το Εγχειρίδιο διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Ταμείου Ανάκαμψης (ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0).
  24. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 143).
  25. Τον ν. 5027/2023 «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 48) και ειδικότερα το άρθρο 94 αυτού.
  26. Τον ν. 4449/2017 «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 7).
  27. Την υπ. αρ. ΓΝ 085/2023 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.
  28. Την υπ' αρ. 71251 ΕΞ 2023.απόφαση ένταξης του έργου με τίτλο «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D-Produce-E Green» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5203128) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΑΔΑ: 6Σ75Η-Μ2Χ).
  29. Την υπ' αρ. 2016/С 262/01 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Επίσημη Εφημερίδα C262, 19.07.2016).
  30. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2022/С 80/01).
  31. Τον Κανονισμό 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 και ισχύει.
  32. Την υπ' αρ. 17/15.09.2023 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αρ. 3/29.3.2021 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου «Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής» (Α' 56)» (ΦΕΚ Α' 155).

33. Την υπό στοιχεία 73931 ΕΞ 2023/11.05.2023 σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
34. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Β΄ 3156) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη της Δράσης με τίτλο «Παραγωγικές Επενδύσεις Οικονομίας Produc-E Green», που θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας».
35. Την με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/125499/30.11.2023 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την 1^η τροποποίηση της παρούσης.
36. Την με Α.Π. 177812 ΕΞ 2023/ΥΠΟΙΚ 01.12.2023 (με Α.Π. εισερχ. ΥΠΕΝ/ΕΔΕΣΠΑ/126324/1026/04.12.2023) σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
37. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό πέραν αυτής που προβλέπεται στο πλαίσιο της απόφασης του στοιχείου 28 του σκεπτικού.

Αποφασίζουμε

Την τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/52385/774/11.05.2023 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β΄ 3156) (ανωτέρω 34 σχετικό) προκήρυξης της δράσης με τίτλο «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**», η οποία αντικαθίσταται εξ' ολοκλήρου ως εξής:

Προκηρύσσεται δράση «με τίτλο «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**» σύμφωνα με τις κάτωθι διαδικασίες και όρους.

Η Δράση «**Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας - Produc-E Green**» χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ειδικότερα από το ΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΣΑΤΑ075) και υλοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που περιγράφονται στην παρούσα και τα Παραρτήματά της.

Το αντικείμενο της Πρόσκλησης περιλαμβάνεται στο Υποέργο 1 του Έργου «SUB1. Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D - Produc-E Green» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με βάση την Απόφαση Ένταξης με αρ. πρωτ.71251 ΕΞ 2023/08.05.2023.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, εφεξής ΓΑΚ, της υπ' αρ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 απόφασης «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ Β΄ 4498), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ 2022/15.04.2022 (ΦΕΚ Β΄ 1927) και 188159 ΕΞ 2022/21.12.2022 (ΦΕΚ Β΄ 6973) και ισχύει, αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική

Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εφεξής ΣΔΕ καθώς και οι κάτωθι ορισμοί:

Γενικοί Ορισμοί (Άρθρο 2, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ενίσχυση	Κάθε μέτρο/Υποέργο που πληροί όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ	Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του ΓΑΚ.
Προβληματική επιχείρηση	<p>Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ η οποία ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 21(3), σημείο β και πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο.</p> <p>β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά στην επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ, η οποία ικανοποιεί την προϋπόθεση του άρθρου 21(3), σημείο β και πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί</p>

	<p>πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.</p> <p>γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά στην υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.</p> <p>δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.</p> <p>ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5, και 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA Interest Coverage Ratio) είναι κάτω του 1,0.
Έναρξη των εργασιών	<p>Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.</p>
Ένταση ενίσχυσης	<p>Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.</p>
Ενισχυόμενες περιοχές	<p>Οι περιοχές που προσδιορίζονται σε χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκριθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της Συνθήκης και ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι περιοχές υπό το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) και γ), ορίζονται στον Πίνακα 2 της παρούσας.</p>
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	<p>Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.</p>

Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Ορισμοί για Περιφερειακές Ενισχύσεις (άρθρο 14, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις	Οι περιφερειακές ενισχύσεις που χορηγούνται για αρχική επένδυση ή για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.
Καθεστώς που στοχεύει σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας	Το καθεστώς που καλύπτει δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής λιγότερων από πέντε τάξεων (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.
Αρχική επένδυση	<p>Ως «αρχική επένδυση» ορίζεται μία περίπτωση από τις ακόλουθες:</p> <p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού που σχετίζεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, ο επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, ο διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ο θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας ή του συνόλου των παρεχόμενων υπηρεσιών υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης ή <p>β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγορασθεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση.</p> <p>Επομένως οι επενδύσεις αντικατάστασης δεν συνιστούν αρχική επένδυση.</p>
Ίδια ή παρεμφερής δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.
Αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα	<p>α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού εφόσον αφορά σε ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης ή ο διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι η ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση ή

	<p>β) η απόκτηση των στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγορασθεί, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα που θα ασκείται με τη χρήση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν στην επιχειρηματική εγκατάσταση πριν από την αγορά.</p> <p>Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν τεκμαίρεται ως αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα.</p>
Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης:	Για τις ανάγκες της παρούσας, ως ελάχιστη αποδεκτή επέκταση είναι το 20% επί της παραγωγικής δυναμικότητας και εφόσον αποδεικνύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα.
Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή:	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Δεν επαληθεύεται η προϋπόθεση στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση.
Διαφοροποίηση της δραστηριότητας επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα δεν είναι ίδια ή παρεμφερής με εκείνη που ασκούσαν προηγουμένως στην εγκατάσταση:	Για τις ανάγκες της παρούσας, η προϋπόθεση επαληθεύεται όταν η νέα δραστηριότητα δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός) της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2, σύμφωνα με τον κανονισμό 1893/2006 και για την τροποποίηση του κανονισμού 3037/90.
Μετεγκατάσταση	Μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.

Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.)	Κατάλογος των ελληνικών περιφερειών που έχουν οριστεί ως επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, και έχουν λάβει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα ανώτατα ποσοστά ενισχύσεων που δύνανται να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις στις περιφέρειες της χώρας ορίζονται σύμφωνα με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής.
Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις σε ΜΜΕ σε 3 Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής (Άρθρο 17, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ενισχύσεις σε ΜΜΕ	Δαπάνες επενδυτικών σχεδίων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που θα υλοποιηθούν στον Κεντρικό, Βόρειο και Νότιο Τομέα Αθηνών, όμοιες με τις δαπάνες Περιφερειακών Επενδυτικών Ενισχύσεων που αναφέρονται παραπάνω.
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Έργα έρευνας και ανάπτυξης	Βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα ή πειραματική ανάπτυξη.
Ορισμοί για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Νέα και καινοτόμος τεχνολογία	Νέα και πρόσφατα εγκεκριμένη τεχνολογία σε σύγκριση με τη σύγχρονη τεχνολογία του κλάδου, η οποία ενέχει κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας και δεν αποτελεί βελτιστοποίηση ή κλιμάκωση υφιστάμενης τεχνολογίας.
Ορισμοί για επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρα 36β, 41, 45, 47 ΓΑΚ)	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Προστασία του περιβάλλοντος	Οποιαδήποτε ενέργεια ή δραστηριότητα αποσκοπεί στη μείωση ή πρόληψη ρύπανσης, αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή άλλων ζημιών στο φυσικό περιβάλλον (συμπεριλαμβάνονται νερό, αέρας και έδαφος), σε οικοσυστήματα ή τους φυσικούς πόρους που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες, στον μετριασμό των φαινομένων της κλιματικής αλλαγής, στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, ή στην αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένων μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και άλλων τεχνικών για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή άλλων ρύπων, καθώς επίσης και στον προσανατολισμό προς μοντέλα κυκλικής οικονομίας με στόχο τη μείωση της χρήσης πρωτογενών υλικών και στην αύξηση των αποδόσεων. Επίσης καλύπτει ενέργειες, οι οποίες ισχυροποιούν τη

	<p>δυνατότητα προσαρμογής και ελαχιστοποιούν την τρωτότητα στις κλιματικές επιπτώσεις..</p>
Ενωσιακό πρότυπο	<p>1) α) υποχρεωτικό ενωσιακό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν από περιβαλλοντική άποψη από μεμονωμένες επιχειρήσεις· εξαιρουμένων προτύπων ή στόχων που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο και έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη αλλά όχι για μεμονωμένες επιχειρήσεις ή</p> <p>2) β) η υποχρέωση χρήσης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ), όπως ορίζονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), και διασφάλιση ότι τα επίπεδα εκπομπών ρύπων δεν υπερβαίνουν εκείνα που θα επιτυγχάνονταν με την εφαρμογή των ΒΔΤ. Όταν τα επίπεδα εκπομπών, που συνδέονται με τις ΒΔΤ, έχουν καθοριστεί σε εκτελεστικές πράξεις, εκδιδόμενες βάσει της οδηγίας 2010/75/ΕΕ ή άλλων εφαρμοστέων οδηγιών, τα εν λόγω επίπεδα είναι εφαρμοστέα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Όταν τα εν λόγω επίπεδα εκφράζονται ως φάσμα, είναι εφαρμοστέο το όριο για το οποίο επιτυγχάνεται πρώτα η ΒΔΤ για την οικεία επιχείρηση.</p>
Όχημα μηδενικών εκπομπών	<p>1) όσον αφορά στα δίκυκλα, τρίκυκλα και τετράκυκλα οχήματα: όχημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (***) με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, υπολογιζόμενες σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 και στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού·</p> <p>2) όσον αφορά στα ελαφρά οδικά οχήματα: όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μηδενικές εκπομπές CO₂ από τον αγωγό εξαγωγής, όπως καθορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1151 της Επιτροπής (****)·</p> <p>3) όσον αφορά στα βαρέα επαγγελματικά οχήματα: βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 5) της οδηγίας 2009/33/ΕΚ·</p>
Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	<p>Η ενέργεια που παράγεται από μονάδες που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 1), της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, καθώς και το μερίδιο, από άποψη θερμολόγου ισχύος, της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε υβριδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες χρησιμοποιούν και συμβατικές πηγές ενέργειας. Περιλαμβάνεται επίσης, η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για τα μη συνδεδεμένα με τον μετρητή (behind-the-meter) συστήματα αποθήκευσης (που εγκαθίστανται από κοινού ή</p>

	ως πρόσθετο στην εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως αποτέλεσμα των συστημάτων αποθήκευσης.
Συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας	Συμπαραγωγή, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο 30) της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ.
Συμπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Συμπαραγωγή που χρησιμοποιεί 100% ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως εισροή για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας.
Ανανεώσιμο υδρογόνο	Το υδρογόνο που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που ορίζονται, για τα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές, στην Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).
Ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια	Ηλεκτρισμός που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, σημείο (1) της Οδηγίας 2018/2001/ΕΥ.
Ορισμοί για την παρούσα πρόσκληση	
ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτηση ενίσχυσης	Η αίτηση υπαγωγής στο Πρόγραμμα, η οποία περιλαμβάνει την αίτηση, τις Υπεύθυνες Δηλώσεις των παραρτημάτων και τον φάκελο υποψηφιότητας. Ο φάκελος υποψηφιότητας περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του παραρτήματος II και την οικονομοτεχνική μελέτη του παραρτήματος III.
Αίτηση καταβολής της ενίσχυσης	Η αίτηση που υποβάλει ο δικαιούχος προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όπως αυτά περιγράφονται στα σχετικά παραρτήματα.
Επενδυτικό Σχέδιο – Οικονομοτεχνική μελέτη:	Το κείμενο το οποίο βασίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος III και περιγράφει με εμπειριστατωμένο και λεπτομερή τρόπο την υπό ένταξη επένδυση, συμπεριλαμβανομένου ενός χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
Εκσυγχρονισμός μονάδας	Η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως και η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Συνδυάζεται με παράλληλη επέκταση της δυναμικότητας.
Ενιαίο επενδυτικό σχέδιο	Για την εφαρμογή του παρόντος, ως ενιαίο επενδυτικό σχέδιο θεωρείται κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των

	<p>εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (L 154) (αρ. 14 παρ. 13 ΓΑΚ). Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα επενδυτικού σχεδίου ενισχύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Οι περιορισμοί αυτοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο παρόν και για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Ως ποσό ενίσχυσης, ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο, λαμβάνεται υπ' όψιν το εγκριθέν με την απόφαση υπαγωγής. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλογικά κατά είδος ενίσχυσης και ομάδα δαπανών.</p>
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό από 25-50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των ΕΜΕ κατά το ποσοστό συμμετοχής των φυσικών προσώπων ή των εταιρειών.</p>
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή μετέχουν και με ποσοστό >50% σε άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή αθροίζεται ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός ΕΜΕ της συνδεδεμένης, κατά το 100%.</p>
Ανεξάρτητες Επιχειρήσεις	<p>Οι επιχειρήσεις στις οποίες τα φυσικά πρόσωπα ή οι εταιρείες που μετέχουν σ' αυτή, μπορούν να μετέχουν και σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό συμμετοχής <25%.</p>

Άρθρο 1 **Αντικείμενο της Δράσης**

Αντικείμενο της παρούσας δράσης είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας, με έμφαση στον παραγωγικό κλάδο της ηλεκτροκίνησης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καθώς και των προϊόντων και αγαθών που προορίζονται για την εξοικονόμηση ενέργειας και εν γένει τεχνολογίες που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση.

Η δράση στοχεύει στην τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με τελικό στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των παραγωγικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 30/05/2023. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η 30/11/2023 15^η/2^{ου}/2024.

Άρθρο 2 Φορέας Υλοποίησης της Δράσης

Φορέας Υλοποίησης της παρούσας δράσης ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), εφεξής «Επιτελική Δομή» η οποία συστάθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με την υπ' αρ. 28385-28.03.2023 κοινή απόφαση του Υφυπουργού, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» και κατάργηση των υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.09.2016 (Β' 2733) και 88238/ΕΥΘΥ 811/29.08.2016 (Β' 2733) κοινών υπουργικών αποφάσεων» (Β' 2142).

Ο Φορέας Υλοποίησης της δράσης :

- i. ενημερώνει το σχετικό διαδικτυακό τόπο της Δράσης με συχνές ερωτήσεις - απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων της παρούσας προκήρυξης, καθώς και όλων των σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση της Δράσης.
- ii. παρακολουθεί την πορεία της Δράσης, σχεδιάζει και εκδίδει τις απαραίτητες οδηγίες – κατευθύνσεις προς τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι ανωτέρω οδηγίες εκδίδονται βάσει επιστολών, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοινώσεων στο διαδικτυακό τόπο της Δράσης, ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους. Οι εμπλεκόμενοι στη Δράση φορείς οφείλουν να συμμορφώνονται με τις σχετικές οδηγίες/κατευθύνσεις.
- iii. αναπτύσσει και συντηρεί πληροφοριακό σύστημα στο οποίο υποβάλλονται οι αιτήσεις των ενδιαφερόμενων/Δικαιούχων, γίνεται η διενέργεια των ελέγχων και η παρακολούθηση υλοποίησης των έργων. Το πληροφοριακό σύστημα ενσωματώνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της Δράσης, καθώς και τη διαδικασία υλοποίησης που προβλέπεται σε αυτή. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ- είναι ο κύριος του πληροφοριακού συστήματος υποδοχής των αιτήσεων και αποτελεί τον υπεύθυνο παρακολούθησης ολοκλήρωσης των έργων των Δικαιούχων,
- iv. διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν. 4250/2014, όπως ισχύει,
- v. αναθέτει την αξιολόγηση εκάστου επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στο Άρθρο 17 της παρούσας και ελέγχει τα παραστατικά δαπανών για την καταβολή των ενισχύσεων με χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος της Δράσης,
- vi. οφείλει να διασφαλίσει την τήρηση φάκελου έργου/πράξης για διάστημα δέκα (10) ετών από την ολοκλήρωση της δράσης για τους Δικαιούχους. Ο φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά που υποβάλλονται από τον Δικαιούχο με τη σχετική απόφαση για την ολοκλήρωση της πράξης του. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή και
- vii. έχει την ευθύνη του συντονισμού υπηρεσιών πληροφόρησης και ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων / Δικαιούχων.

Άρθρο 3 Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Εκτός των ειδικών όρων, προϋποθέσεων και περιορισμών που αναλύονται σε επόμενα άρθρα της παρούσας, για την ένταξη και υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων λαμβάνονται υπ' όψιν οι πιο κάτω γενικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

1. Ο Κανονισμός 651/2014 (ΓΑΚ) και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά, είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαιού της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως: α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του, είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες, γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΓΑΚ για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπ' όψιν το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.
3. Σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων, που αφορά στα έργα της παρούσας, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ΓΑΚ.

Ειδικότερα:

α) Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους Οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπ' όψιν μόνον οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:

αα) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

ββ) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

γ) Οι απαλλασσόμενες κρατικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΑΚ.

δ) Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων οδηγήσει σε υπέρβαση των ορίων κοινοποίησης ή/και εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπει ο ΓΑΚ, οι προς χορήγηση ενισχύσεις θα προσαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται η μη υπέρβαση των εν λόγω ορίων κοινοποίησης και εντάσεων ενίσχυσης.

ε) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον ΓΑΚ, λαμβάνεται υπ' όψιν το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η περίπτωση τεχνητής κατάτμησης του (παρ. 2 του άρθρου 4 και παρ. 1 του άρθρου 8 του ΓΑΚ).

στ) Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον ΓΑΚ, για την παρούσα πρόσκληση, ελέγχονται οι περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων της παρούσας με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους.

4. Η ένταση της ενίσχυσης, εκφραζόμενη σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο άρθρο.
5. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του παρόντος λειτουργούν ως κίνητρο κατά την έννοια του άρθρου 6 του ΓΑΚ για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα. Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ενίσχυσης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση ο δυνητικός δικαιούχος με δική του ευθύνη δύναται να ξεκινήσει την υλοποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης. Οι δαπάνες αυτές υλοποιούνται με αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου χωρίς η υλοποίηση αυτή να υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο σε χρηματοδότησή τους.
6. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 1 ΓΑΚ). Κάθε επενδυτής, κατά την

υποβολή της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

7. Οι δικαιούχοι συμμορφώνονται με το άρθρο 14, παράγραφος 12, του ΓΑΚ επιβεβαιώνοντας ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, δεν έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση της επιχειρηματικής εγκατάστασης, στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
8. Όσον αφορά στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις για την υλοποίηση θεμελιώδους αλλαγής στην παραγωγική διαδικασία, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών.
9. Όσον αφορά σε ενισχύσεις που χορηγούνται για διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.
10. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που ενισχύονται στην παρούσα πρόσκληση, για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.
11. Οι δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν ή να δεσμευτούν με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2021, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού(ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.) σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣ ΑμεΑ.
12. Οι επενδύσεις της παρούσας συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) του παραρτήματος ΙΧ.
13. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους, των όρων δημοσιότητας του ΓΑΚ όπως ειδικότερα ορίζονται αυτές, στα άρθρα 9 και 11 αυτού.
14. Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης: Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το

εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: Για το λόγο αυτό, ο Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

Άρθρο 4

Πιστώσεις – Χρηματοδότηση – Διάρκεια Υποβολών

Η δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης ανέρχεται σε 199.700.000 € και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2023-2025.

Ως ημερομηνία έναρξης των υποβολών επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης ορίζεται η 30^η Μαΐου 2023. Οι υποβολές ολοκληρώνονται την 30^η Νοεμβρίου-15^η Φεβρουαρίου 2024.

Η διάρκεια αυτή μπορεί να συντηρηθεί στην περίπτωση που οι διαθέσιμοι πόροι καλυφθούν πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης των υποβολών στο πλαίσιο της Δράσης.

Άρθρο 5

Διάρκεια υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων

Η διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ορίζεται σε 18 μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως δύο ~~έξι (6)~~ μηνών (2) μηνών, η οποία θα χορηγείται είτε για λόγους ανωτέρας βίας είτε κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει την 30^η ~~Ιουνίου~~ Σεπτεμβρίου 2025.

Άρθρο 6

Αποκλειόμενες δραστηριότητες- Συμμόρφωση με την «Αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης»

Ο κανονισμός για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προβλέπει ότι κανένα μέτρο που περιλαμβάνεται σε Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν θα πρέπει να προκαλεί σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020 / 852 για την ταξινόμηση, δηλαδή να διασφαλίζει ότι κάθε μέτρο (κάθε επένδυση) στο πλαίσιο του σχεδίου συμμορφώνεται με την αρχή της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης».

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης, για να διασφαλιστεί ότι η Δράση συμμορφώνεται με τις τεχνικές οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» βάσει του Κανονισμού 2021/C 58/01, αποκλείονται οι εξής δραστηριότητες:

- i. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης¹
- ii. Δραστηριότητες στο πλαίσιο του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς²
- iii. Δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες³ και μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας⁴
- iv. Δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον

Άρθρο 7

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα οποία εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης και περιλαμβάνονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας,

2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες

¹ Εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).

² Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

³ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της δυναμικότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

⁴ Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή τη μετασκευή για διαδικασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιολογικά απόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας χώνευσης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν αυξάνουν τη δυναμικότητα επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή παρατείνουν τη διάρκεια ζωής των μονάδων για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας.

υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

δ. Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας των προϊόντων ή της συνολικής παροχής υπηρεσιών/ υπηρεσίας που αφορούν την επένδυση στην εγκατάσταση. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση.

Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης. Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.

Ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης απαιτείται σε κάθε περίπτωση να πληρούται σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες που θα υπαχθούν στο άρθρο 14 του ΓΑΚ.

3. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 9 «Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων».

4. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται σε έκαστη Περιφερειακή Ενότητα και δύναται να διαχωρίζονται σε τμήματα αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του ίδιου επενδυτικού σχεδίου, πλην όμως διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης.

Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό σχέδιο διαρθρώνεται σε τμήματα, οι ενισχυόμενες δαπάνες πρέπει να είναι απόλυτα διακριτές και διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της παρούσης στο σύνολό τους.

Για τις περιφερειακές ενισχύσεις, προκειμένου για επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 110 εκ., τα ποσά της ενίσχυσης ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα αναφερόμενα, στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Επισημαίνεται ότι κάθε αρχική επένδυση σχετική με την ίδια ή παρόμοια δραστηριότητα του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων, θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο. Όταν το ενιαίο επενδυτικό έργο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό έργο, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο επενδυτικό έργο δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις, με την επιφύλαξη ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παρούσα, είναι οι κατωτέρω:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την αγορά της γης, την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και για κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167). Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
- ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
- iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
- iv. εάν η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού της εγκατάστασης συνοδεύεται από μια πρόσθετη ενίσχυση για περιφερειακή ενίσχυση, οι επιλέξιμες δαπάνες για αυτήν την πρόσθετη επένδυση πρέπει να προστίθενται στις δαπάνες της απόκτησης στοιχείων ενεργητικού.

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση

χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις, υπό τον όρο ότι συνιστούν ενσώματα στοιχεία ενεργητικού.

ασ. Την αγορά οχημάτων, με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές Α' υλών και προϊόντων (έτοιμων και ημι-έτοιμων), εντός του χώρου της μονάδας. Επιλέξιμα είναι τα ηλεκτρικά οχήματα, τα οχήματα μηδενικών εκπομπών CO₂.

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομίας στη διαδικασία παραγωγής ή/και στα παραγόμενα προϊόντα,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπεριπτώσεων βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 26,
- ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
- iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια δύναται να ενισχυθούν επιπρόσθετα των περιφερειακών ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 8 και για τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

α. Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του ΓΑΚ και αφορούν σε δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, όπως αυτές αναλύονται στο άρθρο 8, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων προβλέψεων του άρθρου 17 του ΓΑΚ, που περιλαμβάνονται σε επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του Κεντρικού, του Βόρειου και του Νότιου Τομέα Αθηνών.

β. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του ΓΑΚ και αφορούν σε μελέτες και σε αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνθήκες

λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Νέα επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς, διαχειριστική χρήση.

γ. Τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 25 του ΓΑΚ και αφορούν σε βασική έρευνα, βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, δαπάνες για κτίρια και γήπεδα είναι επιλέξιμες στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με όρους αγοράς με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

δ. Τις δαπάνες για καινοτομία σε ΜΜΕ

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 28 του ΓΑΚ και αφορούν σε α) δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού και β) δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

ε. Τις δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων

Οι δαπάνες ορίζονται στο άρθρο 36β του ΓΑΚ και αφορούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών, σύμφωνα με τα οριζόμενα και τις ειδικότερες προϋποθέσεις του άρθρου 36β του ΓΑΚ.

Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους αγοράς του οχήματος μηδενικών εκπομπών CO₂ και του επενδυτικού κόστους αγοράς οχήματος της ίδιας κατηγορίας που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα και θα είχε αποκτηθεί χωρίς την ενίσχυση (ΓΑΚ άρθρο 36β παρ. 3).

στ. Τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου (με εξαίρεση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμο υδρογόνο) και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 41 του ΓΑΚ.

Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται σε νέες μονάδες (είτε αφορά σε δημιουργία νέας μονάδας είτε αφορά σε αύξηση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας).

Επιλέξιμες δαπάνες είναι το συνολικό επενδυτικό κόστος.

ζ. Τις δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων, την προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας ή την εφαρμογή λύσεων που

βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, πληρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 45 του ΓΑΚ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 45 του ΓΑΚ και επιλέξιμες είναι αυτές που πραγματοποιούνται για τις εργασίες εξυγίανσης ή αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας της γης ή του ακινήτου (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 6).

Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας της γης ή του ακινήτου λόγω της εξυγίανσης ή της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 7).

η. Τις δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 47, παρ. 2, του ΓΑΚ και είναι επιλέξιμες οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που προκύπτουν από τη σύγκριση των συνολικών επενδυτικών δαπανών του έργου με εκείνες ενός λιγότερο φιλικού προς το περιβάλλον έργου ή δραστηριότητας που μπορεί να είναι μία εκ των αναφερόμενων στην παρ. 7 του άρθρου 47 του ΓΑΚ, υπό τις εκεί ειδικότερες προϋποθέσεις. Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει τις επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα από τυχόν δαπάνες ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία αποβλήτων και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, ή από δαπάνες που θα πρέπει να θεωρούνται συνήθεις δαπάνες για μια επιχείρηση (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 4). Η ενίσχυση δεν πρέπει να παρέχει κίνητρα για την παραγωγή αποβλήτων ή την αυξημένη χρήση πόρων (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 5), καθώς και για επενδύσεις που σχετίζονται με τεχνολογία που αποτελεί ήδη μια επικερδή εμπορική πρακτική σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και είναι σε ισχύ αλλά μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αναλαμβάνονται προς συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν υιοθετηθεί και δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται εντός 18 τουλάχιστον μηνών πριν τα εν λόγω πρότυπα τεθούν σε ισχύ.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις, δυνάμει της παρούσας, χορηγούνται πληρουμένου του συνόλου των προϋποθέσεων του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ, ακόμα και αν δεν αναγράφονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση.

Άρθρο 10 **Μη Επιλέξιμες δαπάνες**

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

α. Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης

β. Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

γ. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.

δ. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό

φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίας. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

ε. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.

στ. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

ζ. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.).

η. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

θ. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

ι. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.

ια. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

ιβ. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του.

Έργα των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην παρούσα δράση ενίσχυσης, δεν είναι επιλέξιμα.

Κάθε άλλη δαπάνη που δεν είναι επιλέξιμη δυνάμει του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ ακόμα και αν δεν αναγράφεται ρητά στην παρούσα.

Άρθρο 11

Ένταση ενισχύσεων

Τα όρια του αιτούμενου προϋπολογισμού κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 1:Καθορισμός ορίων προϋπολογισμού του υποβαλλόμενου επιχειρηματικού σχεδίου

Μέγεθος επιχειρήσεων	Κατώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός
Πολύ μικρές – Μικρές Επιχειρήσεις	300.000 Ευρώ
Μεσαίες Επιχειρήσεις	500.000 Ευρώ

Μεγάλες Επιχειρήσεις	1.000.000 Ευρώ
----------------------	----------------

Τα ποσοστά της έντασης ενίσχυσης, για τις περιφερειακές ενισχύσεις διαμορφώνονται σύμφωνα με τον, εν ισχύι κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, και αποτυπώνονται συνολικά στον παρακάτω πίνακα 2:

Πίνακας 2: Καθορισμός ποσοστών ένταξης ενίσχυσης (άρθρο 14 του ΓΑΚ)

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Δυτικού Τομέα Αθηνών	γ'	15%	25%	35%
	Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Πειραιώς Και Νήσων	γ'	25%	35%	45%
Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης	Όλες	α'	50%	60%	70%
Βορείου Αιγαίου		α'	60%	70%	75%
Δυτικής Ελλάδος		α'	50%	60%	70%
Δυτικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Ηπείρου		α'	50%	60%	70%
Θεσσαλίας		α'	50%	60%	70%
Ιονίων Νήσων		α'	40%	50%	60%
Κεντρικής Μακεδονίας		α'	50%	60%	70%
Κρήτης		α'	50%	60%	70%
Νοτίου Αιγαίου		α'	40%	50%	60%
Πελοποννήσου		α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης) Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)		α'	50%	60%	70%
Στερεάς Ελλάδας		α'	40%	50%	60%

Πίνακας 3: Καθορισμός ποσοστών έντασης ενίσχυσης (άρθρο 17 του ΓΑΚ)

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Περιφέρειες του άρθρου 107 ΣΛΕΕ	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
Αττικής	Βορείου, Νοτίου και Κεντρικού Τομέα Αθηνών	-	-	10%	20%

1. Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής..

Επισημαίνεται ότι, οι εντάσεις ενίσχυσης δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις μέγιστες εντάσεις του ΧΠΕ, όπως αυτός ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων υπαγωγής, στην περίπτωση των περιφερειακών ενισχύσεων (άρθρο 14 του ΓΑΚ), καθώς και τις μέγιστες εντάσεις που ορίζονται στα άρθρα 17, 18, 25, 28, 36β, 41, 45 και 47 του ΓΑΚ.

2. Για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
3. Η ένταση της ενίσχυσης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 18, παρ. 2).
4. Η ένταση της ενίσχυσης για έρευνα και ανάπτυξη για κάθε δικαιούχο δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 5):
  - το 100% της επιλέξιμης δαπάνης, για βασική έρευνα,
  - το 50% της επιλέξιμης δαπάνης, για βιομηχανική έρευνα,
  - το 25% για την πειραματική ανάπτυξη και
  - το 50%, για τις μελέτες σκοπιμότητας.

Η ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6) αυξάνεται έως το 80 %, κατ' ανώτατο όριο, σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία α) έως δ), όπου τα στοιχεία β), γ) και δ) δεν πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους:

- 1) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις
- 2) κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - ι. το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:
    - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ ή το έργο πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή σε ένα κράτος μέλος και σε ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
    - μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων

δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους

- ii. τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής·
  - iii. ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ·
  - iv. το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή, η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης·
- 3) κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης·
- 4) κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες, εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης:
- i. έχει επιλεγεί από κράτος μέλος κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για να αποτελέσει μέρος έργου που σχεδιάστηκε από κοινού από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ· και
  - ii. περιλαμβάνει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι ΜΜΕ, ή σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση· και
  - iii. εάν πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:
    - τα αποτελέσματα του έργου έρευνας και ανάπτυξης διαδίδονται ευρέως σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής· ή
    - ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ.

Η ένταση της ενίσχυσης για μελέτες σκοπιμότητας αυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις ανάπτυξη (ΓΑΚ, άρθρο 25, παρ. 6).

5. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες καινοτομίας σε ΜΜΕ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 50% της επιλέξιμης δαπάνης (ΓΑΚ, άρθρο 28, παρ. 3).
6. Η ένταση της ενίσχυσης για την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών CO₂ δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 30% της επιλέξιμης δαπάνης. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά

20 ποσοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις ή κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 36β, παρ.6).

7. Η ένταση της ενίσχυσης για δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό:
1. το 45% της επιλέξιμης δαπάνης, για επενδύσεις στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ.7) και
  2. το 30% της επιλέξιμης δαπάνης, για κάθε άλλη επένδυση που καλύπτεται από το άρθρο 41 του ΓΑΚ

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 41, παρ. 8).

8. Η ένταση της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό (ΓΑΚ, άρθρο 45, παρ. 9):
- 1) το 100% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων
  - 2) το 70% των επιλέξιμων δαπανών για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και σε λύσεις που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

Η ένταση της ενίσχυσης για επενδύσεις στην προστασία ή επαναφορά της βιοποικιλότητας και στην εφαρμογή λύσεων που βασίζονται στη φύση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ άρθρο 45 παρ. 10).

9. Η ένταση της ενίσχυσης για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς μία κυκλική οικονομία δεν δύναται να υπερβαίνει, σε ποσοστό, το 40% των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 8).

Η ένταση της ενίσχυσης αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 9).

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση υλοποιείται και

ολοκληρώνεται τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτύπου (ΓΑΚ, άρθρο 47, παρ. 10).

Άρθρο 12

Μέγιστα όρια προϋπολογισμού ανά κατηγορία ενισχύσεων

Στο πλαίσιο της παρούσας ισχύουν τα ακόλουθα, με την επιφύλαξη σε κάθε περίπτωση των ορίων κοινοποίησης του άρθρου 4 του ΓΑΚ:

1. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
2. Ο ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και τις δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ δεν υπερβαίνει τις 750.000 ευρώ.
3. Οι δαπάνες αγοράς οχημάτων, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 36β του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες με σκοπό την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών δεν υπερβαίνει το ποσό των 2.000.000 ευρώ.
4. Οι δαπάνες που αφορούν στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 41 του ΓΑΚ, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ο δε ανώτατος αιτούμενος επιλέξιμος προϋπολογισμός για τις δαπάνες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ευρώ.
5. Οι δαπάνες απόκτησης ακινήτων, δεν υπερβαίνουν, σε ποσοστό, το 30% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.
6. Οι επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ δεν υπερβαίνουν τα 8,25 εκ. ευρώ (ΓΑΚ, άρθρο 4, παρ.1, περ. γ).
7. Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.
8. Οι ως άνω δράσεις δύνανται να ενταχθούν αθροιστικά σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο, όπως αυτό συντάσσεται και υποβάλλεται από μία νομική οντότητα.

Άρθρο 13

Τόπος Εγκατάστασης – Προσβασιμότητα ΑμεΑ

1. Η επένδυση υλοποιείται σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Στην περίπτωση μίσθωσης του τόπου εγκατάστασης, η διάρκεια μίσθωσης είναι τόσα έτη όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 25 πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης.

2. Ο τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα το αργότερο την ημερομηνία υποβολής της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 21. Στην περίπτωση της απόκτησης του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού της παραγράφου 1, του άρθρου 5, της περίπτωσης αβ), ο

τόπος υλοποίησης κατέχεται νόμιμα τη στιγμή της απόκτησής τους και όχι την ημερομηνία έκδοσης της ατομικής απόφασης ενίσχυσης. 3. Η επένδυση δύναται να υλοποιηθεί στην έδρα της εντασσόμενης επιχείρησης ή/και σε υποκατάστημα αυτής σε οποιαδήποτε Περιφερειακή Ενότητα. Σε κάθε περίπτωση, ως ποσοστό έντασης της ενίσχυσης καθορίζεται το οριζόμενο στον Πίνακα 2 ή 3 ποσοστό της εκάστοτε Περιφέρειας στην οποία ανήκει η Περιφερειακή Ενότητα, όπου θα υλοποιηθεί η επενδυτική δαπάνη, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 και τους περιορισμούς του άρθρου 12.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της παρούσας οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας / προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

Άρθρο 14

Δικαιούχοι και εξαιρούμενοι ενισχύσεων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων δύνανται να κριθούν νομικά πρόσωπα που είτε ανήκουν στις ΜΜΕ, είτε στις μεγάλες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο ειδικό άρθρο του ΓΑΚ, που τηρούν απλογραφικά ή/και διπλογραφικά βιβλία και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και διαθέτουν ή θα διαθέτουν κατά την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον έναν εκ των επιλέξιμων ΚΑΔ του παραρτήματος Ι ως κύρια δραστηριότητα.

2. Από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή στον παρόν καθεστώς εξαιρούνται:

α. επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),

β. οι προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του ΓΑΚ,

γ. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:

γα. έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή

γβ. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,

δ. επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 15

Χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικών σχεδίων

1. Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε αποκλειστικά με εξωτερική χρηματοδότηση είτε με συνδυασμό ιδίων κεφαλαίων με εξωτερική χρηματοδότηση. Η εξωτερική χρηματοδότηση ορίζεται ως υποχρεωτική σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 20% του συνολικού υποβαλλόμενου προς ενίσχυση προϋπολογισμού της επένδυσης.

2. Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία δημόσιας στήριξης. Αυτό πρέπει να πληρούται σε κάθε περίπτωση σε σχέση με το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που θα υπαχθούν στο άρθρο 14 του ΓΑΚ.

3. Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης προκύπτει από το σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης, εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, πρέπει να ανέρχεται στο αναφερόμενο στην παρ. 2 ποσοστό και μπορεί να καλύπτεται με στους ακόλουθους τρόπους:

A. Κάλυψη τμήματος του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου με ίδια κεφάλαια

1. Με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων. Η αύξηση του κεφαλαίου υφιστάμενων επιχειρήσεων μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή, προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, στους είκοσι τέσσερις μήνες. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση, βάσει της σχετικής απόφασης των εταίρων ή της Γενικής Συνέλευσής τους κατά περίπτωση, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων και δεν έχει αναλωθεί.
2. Με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων, οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.
3. Με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση έξι ετών, ανεξαρτήτως μεγέθους επιχείρησης, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις: i) κατά την αξιολόγηση του

επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια, ii) τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων, οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να συνεπάγονται κρατική ενίσχυση ή δημόσια στήριξη και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

B. Κάλυψη του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση

Η κάλυψη ποσοστού τουλάχιστον ίσου με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης με τη χρήση τραπεζικού δανείου τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού, ορίζεται ως απαίτηση για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Για την τεκμηρίωση της εξωτερικής χρηματοδότησης απαιτείται:

- κατά την υποβολή της αίτησης, η υποβολή προέγκρισης χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, στην οποία θα προβλέπεται ρητά ότι αφορά αποκλειστικά στην πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και στην οποία θα αναγράφονται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού και
- εντός τριών (3) μηνών, από την ημερομηνία υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, η υποβολή της δανειακής σύμβασης, με ρητή πρόβλεψη ότι το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης της δανειακής σύμβασης το επενδυτικό σχέδιο θα απορρίπτεται στο σύνολο του και θα απεντάσσεται από τα εγκεκριμένα έργα.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Επιπλέον ποσοστό του ενισχυόμενου κόστους μπορεί να καλυφθεί με τη χρήση δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, με την επιφύλαξη της απαίτησης το 25% της ίδιας συμμετοχής να μην εμπεριέχει στοιχείο δημόσιας στήριξης. Σε περίπτωση που ληφθεί δάνειο από χρηματοδοτικό εργαλείο με χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση από την ΕΕ θα πρέπει να υπολογισθεί το ισοδύναμο της επιχορήγησης σύμφωνα με τους όρους του συγκεκριμένου εργαλείου, προκειμένου να τηρηθεί η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που δύναται να δοθεί στην συγκεκριμένη επένδυση.

Άρθρο 16

Υποβολές Επενδυτικών Σχεδίων

Ο Φορέας Υλοποίησης ανακοινώνει την έναρξη υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας– Produce green», στην ιστοσελίδα της δράσης, στην κεντρική πύλη

ενημέρωσης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και στον ιστοχώρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς ενημέρωση όλων των δυνητικών δικαιούχων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι θα εισέρχονται με τους κωδικούς σύνδεσης στο taxisnet στον ιστοχώρο του προγράμματος (<https://producegreen.gov.gr>) προκειμένου να υποβάλλουν την αίτηση ενίσχυσης και να επισυνάψουν τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα/αρχεία, για την αξιολόγηση της αίτησης, όπως αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα II. Προκειμένου για αιτήσεις φορέων του εξωτερικού, τα νομιμοποιητικά έγγραφα θα φέρουν επισημείωση της Χάγης (Apostile) και θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάρτησης των δικαιολογητικών και την οριστικοποίηση της αίτησης από τον χρήστη, παράγεται ο αριθμός πρωτοκόλλου με τη σχετική χρονοσήμανση (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης) από την οποία προκύπτει το εμπρόθεσμο της αίτησης και η σειρά υποβολής – προτεραιότητας. Για τις ανάγκες του προγράμματος η αίτηση ενίσχυσης θεωρείται ότι υποβλήθηκε εφόσον οριστικοποιηθεί ηλεκτρονικά και λάβει αριθμό πρωτοκόλλου.

Πλήρης αίτηση ενίσχυσης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία, μελέτες και δικαιολογητικά του Παραρτήματος II, κατάλληλα υπογεγραμμένα και επικυρωμένα όπου απαιτείται, και έχει λάβει αριθμό πρωτοκόλλου και σχετική χρονοσήμανση.

Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται θα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται να ζητηθούν κατά τον έλεγχο πληρότητας, διευκρινίσεις επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών ή πρόσθετα στοιχεία, καθώς και τα πρωτότυπα δικαιολογητικά.

Η ορθή καταχώριση και η υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η πληρότητα του φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να ανακαλούν, μέσω του ΠΣ, την αίτηση ενίσχυσης οιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της. Η ανάκληση, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει την αίτηση, την οποία ανακαλεί.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς τον Φορέα Υλοποίησης της δράσης, για τη συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρημένα σε βάσεις δεδομένων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, εφόσον διασφαλίζεται η τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται από φορείς του Δημοσίου:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά τους ελέγχους και τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων και την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της δράσης.

Όσον αφορά στις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης, κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων καθώς και για την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των ωφελούμενων, οι

έλεγχοι και διασταυρώσεις δύναται να πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά, όπου απαιτείται, μέσω διασύνδεσης με βάσεις δεδομένων.

Πιο συγκεκριμένα, από τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών με τη δράση, δύναται να αντλούνται, κατ' ελάχιστο οι εξής πληροφορίες μέσω συγκεκριμένων Διαδικτυακών Υπηρεσιών (Web Services) από συγκεκριμένους φορείς:

- I. Διαδικτυακή Υπηρεσία Πληροφοριών Φορολογικού Μητρώου (Α.Α.Δ.Ε.):
  - Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.).
  - Επωνυμία και στοιχεία για την δραστηριότητα της επιχείρησης και την έδρα / υποκαταστήματα αυτής.
  - ΚΑΔ εταιρείας και στοιχεία μελών εταιρείας
  - Στοιχεία Α.Δ.Τ.
- II. Διαδικτυακή Υπηρεσία για Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας (Α.Φ.Ε.) από την Α.Α.Δ.Ε.
- III. Ιδιαδικτυακή Υπηρεσία για Ασφαλιστική Ενημερότητα από τον Ε.Φ.Κ.Α.
- IV. Διαδικτυακή Υπηρεσία για την διασταύρωση IBAN – Α.Φ.Μ. από Χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
- V. Διαδικτυακή Υπηρεσία Αυθεντικοποίησης χρηστών με τη χρήση διαπιστευτηρίων (κωδικών) TAXISnet, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
- VI. Διαδικτυακή Υπηρεσία για Δημιουργία εγγράφου και ανάρτησή του σε θυρίδα του GOV.GR

Οι ως άνω επεξεργασίες δεδομένων διενεργούνται από τους αρμόδιους φορείς ως απαραίτητες για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς το Φορέα Υλοποίησης για την δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ των τυχόν αποφάσεων υπαγωγής, απόρριψης, δημοσιονομικών διορθώσεων κ.λπ. με τα στοιχεία του αιτούντα/δικαιούχου.

Όσες αιτήσεις δεν οριστικοποιηθούν μέχρι και την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στην παρούσα, παραμένουν ως «Σχέδια» στο πληροφοριακό σύστημα και δεν προχωρούν στο στάδιο της αξιολόγησης.

Άρθρο 17

Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα

Για την υπαγωγή στο Πρόγραμμα απαιτείται η διενέργεια αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των αιτήσεων ενίσχυσης γίνεται με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης και με την υποστήριξη των οργάνων αξιολόγησης του άρθρου 18 της παρούσας, παράγραφοι 18.1 και 18.2, είναι άμεση και ολοκληρώνεται με την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων ενίσχυσης. Οι αιτήσεις ενίσχυσης αξιολογούνται αυτοτελώς με βάση τη χρονική σειρά υποβολής τους (first come, first served), όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που εκδίδεται από το Πληροφοριακό Σύστημα Υποβολής των Αιτήσεων (ΠΣ) και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της δημόσιας δαπάνης του άρθρου 4.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης στο Πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- 1) Επιλογή αξιολογητή και χρέωση αίτησης.
- 2) Έλεγχος πληρότητας και Αξιολόγηση αίτησης.
- 3) Έκδοση πράξης αποδοχής ή απόρριψης.
- 4) Υποβολή και εξέταση ενστάσεων.
- 5) Έκδοση υπουργικής απόφασης υπαγωγής ή απόρριψης.

Άρθρο 18

Έλεγχος δικαιολογητικών- Αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται από εξωτερικούς αξιολογητές.

18.1 Αξιολογητές

Για τον έλεγχο των δικαιολογητικών και την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων δύναται να δημιουργείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατάλογος αξιολογητών, σύμφωνα με την παρ. 6, του άρθρου 94 του Νόμου 5027/2023 (ΦΕΚ 48/Α'/2023) ή να χρησιμοποιούνται αξιολογητές από υφιστάμενα σχετικά Μητρώα, όπως το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.), που προβλέπεται στο άρθρο 7 του π.δ. 33/2011 και αναφέρεται και στο άρθρο 117 του νόμου 4887/20, ή/και από όλα τα εγγεγραμμένα μέλη του Μητρώου Ελεγκτών και Αξιολογητών του Αναπτυξιακού Νόμου.

18.2 Σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης προς τον Γενικό Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του ΥΠΕΝ συστήνεται Γνωμοδοτική Επιτροπή αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη, τα οποία μπορούν να είναι είτε στελέχη του ΦΥ και της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, είτε επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ποικίλων ειδικοτήτων. Στην απόφαση ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, ο Πρόεδρός της, το έργο και οι υποχρεώσεις της, οι κανόνες λειτουργίας της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της. Ανάλογα με την πολυπλοκότητα των αντικειμένων των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων και την ανάγκη αξιοποίησης διαφορετικών ειδικοτήτων εξωτερικών εμπειρογνομόνων, δύναται να συστήνονται διακριτές Γνωμοδοτικές Επιτροπές.

Τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών υποβάλλουν στον Φορέα Υλοποίησης Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και μη σύγκρουσης συμφερόντων.

18.3 Διαδικασία επιλογής αξιολογητή - Ανάθεση αξιολόγησης επενδυτικής πρότασης

Για την επιλογή αξιολογητή, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην παρ. 18.1 του παρόντος άρθρου, διενεργείται κλήρωση με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης. Η κλήρωση μπορεί να λαμβάνει χώρα με κάθε πρόσφορο και αξιόπιστο μέσο, όπως με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με επιλογή

συγκεκριμένου κλήρου. Το αποτέλεσμα της κλήρωσης κοινοποιείται, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, προς τον επιλεγέντα αξιολογητή που ανατίθεται η αξιολόγηση της επενδυτικής πρότασης.

Στο πρόσωπο του επιλεγέντος αξιολογητή δεν πρέπει σε οποιαδήποτε περίπτωση να συντρέχει σύγκρουση συμφερόντων, υπό την έννοια ότι ο συγκεκριμένος αξιολογητής δεν έχει ούτε είχε κατά το παρελθόν οιαδήποτε ανάμειξη στη μελέτη, διάρθρωση, κατάρτιση ή/και αξιολόγηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου για λογαριασμό του φορέα υλοποίησής του επενδυτικού σχεδίου καθώς και οιαδήποτε μετοχική ή άλλη σχέση με το φορέα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Η μη συνδρομή κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, η οποία αποστέλλεται/υποβάλλεται από τον επιλεγμένο αξιολογητή προς τον Φορέα Υλοποίησης εντός τριών (3) ημερολογιακών ημερών από την ανάθεση της αξιολόγησης. Σε περίπτωση που, με βάση τα δηλωθέντα στοιχεία από τον αξιολογητή, συντρέχει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων στο πρόσωπό του για την αξιολόγηση μιας συγκεκριμένης αίτησης, ο ίδιος καθώς και οι δηλωμένοι από τον φορέα της επένδυσης σύμβουλοι κατά την εκπόνηση του επενδυτικού σχεδίου, αποκλείονται από την αξιολόγησή της, και κατά περίπτωση επαναλαμβάνεται η τυχαιοκρατική διαδικασία για την εκ νέου επιλογή αξιολογητή.

Ο Αξιολογητής οφείλει να παραδώσει την έκθεση αξιολόγησης το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επίσημη ανάθεση της αίτησης σε αυτόν.

18.4 Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων ενίσχυσης

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει τον έλεγχο πληρότητας της αίτησης ενίσχυσης και την αξιολόγηση της και διενεργείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Ο έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων ενίσχυσης διενεργείται από τους αξιολογητές με κατάλληλη λίστα ελέγχου, διαμορφωμένη σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης με σκοπό τη διασφάλιση:

- 1) της προσήκουσας συμπλήρωσης/σύνταξης και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- 2) της ορθής υποβολής/καταχώρισης όλων των στοιχείων, δικαιολογητικών και μελετών του παραρτήματος II και
- 3) της κατάλληλα υπογεγραμμένης αίτησης ενίσχυσης και εγγράφων.

Η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει τον έλεγχο νομιμότητας και την αξιολόγηση του εύλογου του κόστους της επενδυτικής πρότασης .

Ο έλεγχος νομιμότητας, για κάθε επενδυτικό σχέδιο, περιλαμβάνει με ποινή αποκλεισμού τα εξής:

1. πλήρη συμμόρφωση της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους της παρούσας,
2. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, με την προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών, ιδίως φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και κάθε άλλου εγγράφου που ορίζεται στην παρούσα,

3. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου μέσω είτε εξωτερικής χρηματοδότησης είτε συνδυασμού ιδίων κεφαλαίων με εξωτερική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην παρούσα.

Ελλείψεις δικαιολογητικών, που εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν στον υποβληθέντα φάκελο των δικαιολογητικών και που δεν επηρεάζουν την διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή και επιπλέον διευκρινίσεις που ζητούνται από τον αξιολογητή σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά, θα προσκομίζονται από τον δυνητικό δικαιούχο εντός επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής του.

Οι αξιολογητές εξετάζουν το σύνολο του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης ανεξάρτητα από την τελική έκβαση της αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση του πορίσματος αξιολόγησης.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, αποστέλλεται στην Γνωμοδοτική Επιτροπή, το πόρισμα και η έκθεση αξιολόγησης ως εισήγηση από τον αξιολογητή. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή αποδέχεται ή απορρίπτει αιτιολογημένα το πόρισμα του αξιολογητή και διαβιβάζει τη θέση της στον Φορέα Υλοποίησης, ως εισήγηση.

Δεδομένης της υποχρεωτικής προέγκρισης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, διαδικασία μέσω της οποίας τεκμαίρεται ότι έχει ελεγχθεί η βιωσιμότητα του, ο Φορέας Υλοποίησης και η Γνωμοδοτική Επιτροπή θεωρούν άνευ ετέρου όλα τα υποβληθέντα επενδυτικά σχέδια οικονομικά βιώσιμα.

Ακολούθως εκδίδεται πράξη από τον Φορέα Υλοποίησης, με την οποία απορρίπτεται ή γίνεται δεκτή η υποβληθείσα αίτηση. Η πράξη αυτή κοινοποιείται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε αυτόν να υποβάλει ένσταση σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Άρθρο 19

Υποβολή και Εξέταση Ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της εκδοθείσας πράξης, εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας .

Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύνανται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων υποβάλλει το πόρισμά της στον Φορέα Υλοποίησης, το οποίο αποστέλλεται από αυτόν ως εισήγηση προς τον

Υπουργό για την έκδοση αποφάσεων υπαγωγής ή απόρριψης των επενδυτικών σχεδίων, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Άρθρο 20

Διαδικασία οριστικής ένταξης-Έκδοση απόφασης υπαγωγής / απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της αξιολόγησης και ενστάσεων ο Φορέας Υλοποίησης διαβιβάζει το πόρισμα έγκρισης ή απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο αποτελεί εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ακολούθως, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει απόφαση υπαγωγής, για τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας, ή απόφαση απόρριψης. Οι αποφάσεις εκδίδονται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης, όπως αυτή πιστοποιείται από τον αριθμό πρωτοκόλλου υποβολής των αιτήσεων που εκδίδεται από το πληροφοριακό σύστημα και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ορίζονται στο άρθρο 4 της παρούσας.

Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης είναι ατομική και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτείται να γνωρίζει ο δικαιούχος.

Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

- 1) τον τίτλο της επένδυσης,
- 2) τον κωδικό της επένδυσης στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος,
- 3) τα στοιχεία του πραγματικού δικαιούχου,
- 4) το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης: συνολικό προϋπολογισμό, το ποσοστό ενίσχυσης, δημόσια και ιδιωτική δαπάνη,
- 5) τα δικαιολογητικά ένταξης που ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει με την υποβολή της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης,
- 6) το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, δηλαδή τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- 7) τον συμβατικό χρόνο υλοποίησης του έργου,
- 8) τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδότησης,
- 9) τα όργανα και τη διαδικασία παρακολούθησης του φυσικού αντικειμένου, καταβολής της δημόσιας δαπάνης και της πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- 10) την υποχρέωση αποδοχής των ελέγχων,
- 11) τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις,
- 12) τις συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της προκήρυξης,
- 13) επιπλέον, περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζεται στην παρούσα.

Η εγκριτική απόφαση ενίσχυσης δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος (<https://producegreen.gov.gr>), αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον δικαιούχο στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δηλώνει κατά την υποβολή της αίτησης.

Η ημερομηνία δημοσίευσης της τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

Με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης οι δυνητικοί δικαιούχοι με απορριπτική απόφαση ενημερώνονται για αυτήν .

Άρθρο 21

Διαδικασία Υλοποίησης- Παρακολούθησης

21.1 Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτο υποβάλλει μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος αίτημα καταβολής της ενίσχυσης.

Στο αίτημα καταχωρίζονται τα στοιχεία που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το αίτημα καταβολής της ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.

2. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων για την καταβολή της ενίσχυσης με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης, το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

3. Για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία ρευστότητας των παραγράφων 21.2, 21.3, 21.4 της παρούσας, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

4. Με το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, εφόσον περιγράφονται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, υποβάλλονται και τα σχετικά δικαιολογητικά.

21.2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος προσκομίζει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, η οποία εκδίδεται υπέρ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.

2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης

3. Οι εγγυητικές επιστολές υποβάλλονται στον Φορέα Υλοποίησης και γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εγγυητική επιστολή δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται στο δικαιούχο.

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι υπεύθυνος για την φύλαξη των εγγυητικών επιστολών, εξασφαλίζει ότι οι ορισμένου χρόνου εγγυητικές παραμένουν σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται και ενημερώνουν τους δικαιούχους τρεις (3) μήνες πριν την λήξη τους ώστε να προβούν σε αντικατάστασή τους.

4. Η εγγυητική επιστολή απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση και επιστρέφεται στον δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

21.3 Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

1. Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δύνανται να εκχωρήσουν τη δημόσια δαπάνη σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης και δεν χρησιμοποιείται για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ήτοι ποσοστό 25% των επιλέξιμων δαπανών, για τις περιφερειακές ενισχύσεις. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης.

Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη:

- 1) είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης και
- 2) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον Φορέα Υλοποίησης, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό που την εξέδωσε.

2. Η διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

21.4 Ανοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός – Escrow Account

Οι δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας πρόσκλησης δύνανται, κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης της χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο, να προχωρούν σε άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts) σε εμπορικές τράπεζες, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν.4915/2022). Το άνοιγμα των ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrowaccounts) σε εμπορικές τράπεζες, ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών από την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης.

21.5 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης αφορά:

- 1) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και στην εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και
  - 2) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης της αίτησης χρηματοδότησης.
2. Η παρακολούθηση γίνεται με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης με την υποστήριξη των οργάνων ελέγχου της επόμενης παραγράφου.
3. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης καθώς και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης διενεργείται από τον Φορέα Υλοποίησης, με την υποστήριξη ελεγκτών και ομάδων ελέγχου.
4. Μετά από εισήγηση του Φορέα Υλοποίησης ορίζεται ομάδα ελέγχου. Στην απόφαση ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του ελέγχου. Η ομάδα ελέγχου αποτελείται από τρία (3) μέλη του Φορέα Υλοποίησης και της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών.
5. Οι ελεγκτές και τα μέλη της ομάδας ελέγχου υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.
6. Ο Φορέας Υλοποίησης είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία του ελέγχου.

21.6 Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο Φορέας Υλοποίησης διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών/ ομάδων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου.
2. Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης. Ειδικότερα, ελέγχεται η περίπτωση διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης. Ο ελεγκτής καταχωρεί το σχετικό υλικό ελέγχου (ψηφιακά υπογεγραμμένο). Με την οριστικοποίηση της επαλήθευσης, παράγεται σχετικό έντυπο με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το Πληροφοριακό Σύστημα και εν συνεχεία συντάσσεται η σχετική Έκθεση Επαλήθευσης από τον Φορέα Υλοποίησης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται για το περιεχόμενο της έκθεσης.
3. Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο Φορέας Υλοποίησης διενεργεί, με την υποστήριξη της ίδιας ομάδας ελέγχου, διοικητική επαλήθευση του αιτήματος και επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης των επενδύσεων. Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχει εκ νέου σε τυχαίο δείγμα τη νομιμότητα και ορθότητα των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης

προηγούμενων αιτημάτων. Στο πλαίσιο της επιτόπιας επίσκεψης ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στον χώρο υλοποίησης με εκείνες που πιστοποιήθηκαν με τις εκθέσεις επαλήθευσης. Το έργο της ομάδας ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση της έκθεσης πιστοποίησης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή αναφορά στη νομοθεσία. Με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται για το περιεχόμενο της.

21.7 Αντιρρήσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την έκθεση επαλήθευσης/πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από την Επιτροπή Ενστάσεων κατ' αναλογία των διαδικασιών του άρθρου 19.

21.8 Ολοκλήρωση επένδυσης

1. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής έκθεσης πιστοποίησης, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, των οριστικών εκθέσεων επαλήθευσης των ενδιάμεσων πληρωμών και τυχόν καταβολή προκαταβολής (αν έχουν γίνει), ο Φορέας Υλοποίησης εκδίδει την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης, η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο.

Η Βεβαίωση προωθείται προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης Ολοκλήρωσης της επένδυσης.

2. Με την Υπουργική Απόφαση Ολοκλήρωσης:

- 1) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της ενίσχυσης, δηλαδή ότι έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των δαπανών της επένδυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως,
- 2) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης των δαπανών που έχουν παραληφθεί: συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης καθώς και του τελικού αιτήματος,
- 3) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας δαπάνης και αποτυπώνονται τα ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό,
- 4) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης,
- 5) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας,
- 6) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από Φορέα Υλοποίησης, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.),
- 7) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών και

- 8) η Υπουργική Απόφαση Ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

21.9 Καταβολή ενίσχυσης

1. Με βάση τις εκθέσεις επαλήθευσης/ πιστοποίησης, ο Φορέας Υλοποίησης προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο. Ο Φορέας Υλοποίησης καταγράφει τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο Πληροφοριακό Σύστημα, καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

2. Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

3. Οι οφειλόμενες ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Διαδικασία Τροποποίησης του Επενδυτικού Έργου

1. Η τροποποίηση όρων της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή της τελευταίας αίτησης καταβολής της ενίσχυσης.

Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της επένδυσης μπορεί να προκύψει:

- 1) Με την υποβολή από τον δικαιούχο αίτησης τροποποίησης στοιχείων της αίτησης ενίσχυσης ή/και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που την τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Η αίτηση τροποποίησης, θα πρέπει να καταχωρίζεται στο πληροφοριακό σύστημα πριν την υποβολή του τελευταίου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
- 2) Αυτεπάγγελτα από τον Φορέα Υλοποίησης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της επένδυσης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της επένδυσης, λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της επένδυσης κ.α.

2. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που απορρέουν από τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων κάθε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην απόφαση υπαγωγής, όπως για παράδειγμα:

- 1) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, με την επιφύλαξη των όρων του παρακάτω εδαφίου 7,
- 2) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της επένδυσης,
- 3) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου, όπως για παράδειγμα αλλαγή της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κ.λπ.,
- 4) μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος, όπως για παράδειγμα, μεταβολή της ίδιας συμμετοχής, του τραπεζικού δανεισμού, τηρουμένων πάντοτε των όρων περί των ελάχιστων ποσοστώσεων όπως περιγράφονται στα αντίστοιχα άρθρα της παρούσας,
- 5) διόρθωση προφανών σφαλμάτων και
- 6) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

3. Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης. Η μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, τα οποία δε θίγουν την επιλεξιμότητα της αίτησης ενίσχυσης δεν περιλαμβάνονται στα πιο πάνω αιτήματα τροποποίησης.

5. Ο Φορέας Υλοποίησης αξιολογεί το αίτημα τροποποίησης προκειμένου να γίνει αποδεκτό ή όχι. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, οι δικαιούχοι ενημερώνονται, με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου να προσκομίσουν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ενημέρωσή τους, τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά και στοιχεία προκειμένου η αίτηση τροποποίησης να γίνει αποδεκτή από τον Φορέα Υλοποίησης. Παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής η αξιολόγηση ολοκληρώνεται χωρίς την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών και στοιχείων.

6. Στις περιπτώσεις που το αίτημα τροποποίησης γίνει αποδεκτό, τροποποιούνται τα επί μέρους στοιχεία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και εκδίδεται τροποποίηση αυτής από τον Φορέα Υλοποίησης. Εάν το αίτημα τροποποίησης δεν γίνει αποδεκτό, απορρίπτεται με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης. Το αποτέλεσμα της απόρριψης κοινοποιείται στον δικαιούχο, ο οποίος δεσμεύεται να υλοποιήσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σύμφωνα με την εν ισχύ ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης.

7. Τα αιτήματα γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσκλησης και της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης,
- 2) εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,
- 3) δεν διαφοροποιούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ένταξης στο Πρόγραμμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα,

- 4) δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,
- 5) εξακολουθούν να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου του ΓΑΚ.

Για την εξέταση αιτημάτων τροποποίησης ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να προχωρήσει σε ανάθεση του αιτήματος σε αξιολογητή διενεργώντας διαδικασία κλήρωσης ή αναθέτοντας το αίτημα απευθείας στον αρχικό αξιολογητή του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου.

Άρθρο 23 **Αίτημα Απένταξης**

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση της ένταξής τους σε οποιοδήποτε στάδιο, με την υποβολή αιτήματος στο Πληροφοριακό Σύστημα , στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της επένδυσης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Στη συνέχεια του αιτήματος και κατόπιν της εξέτασής του από τον Φορέα Υλοποίησης , ο τελευταίος εκδίδει σχετική απόφαση ανάκλησης. Η απόφαση αναρτάται στον ιστοχώρο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο.
3. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη επένδυση, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης, είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).
4. Ανάκληση της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - 1) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,
  - 2) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου,
  - 3) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
  - 4) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Άρθρο 24

Δειγματοληπτικοί έλεγχοι για την εξακρίβωση ορθότητας των δικαιολογητικών– Πληροφοριακό Σύστημα

1. Ο Φορέας Υλοποίησης, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται, είτε στο στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης είτε στο στάδιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014.
2. Για το Πληροφοριακό Σύστημα λαμβάνεται υπ' όψιν η διαδικασία Δ1_Οδ.2 Οδηγίες Υλοποίησης Δράσεων Ενισχύσεων του ΣΔΕ του ΤΑΑ.

Άρθρο 25

Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

1. Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της ατομικής εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, οι δικαιούχοι προβαίνουν σε έναρξη εργασιών ή έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους τρεις μήνες εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η εγκριτική απόφαση ανακαλείται.
3. Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, απαιτείται υποβολή από τον δικαιούχο αιτήματος τροποποίησης πριν την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης.
4. Η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον πέντε έτη, ή τουλάχιστον τρία έτη στην περίπτωση των πολύ μικρών – μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή κατά τη σχετική ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο. Πριν την αντικατάσταση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου ο Φορέας Υλοποίησης να επιτρέψει την αντικατάσταση. Η αίτηση αποδεικνύει το παρωχημένο ή/και τη βλάβη του εξοπλισμού που έχει ενισχυθεί από την παρούσα και τα χαρακτηριστικά του νέου που πρέπει να είναι τουλάχιστον ανάλογα με αυτόν που αντικαθίσταται.

5. Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του Φορέα Υλοποίησης.
6. Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας.
7. Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και αντίστοιχων χαρακτηριστικών και ποσότητας. Πριν τη μεταβίβαση υποβάλλεται σχετική αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου ο Φορέας Υλοποίησης να επιτρέψει τη μεταβίβαση. Η αίτηση αποδεικνύει την αντιστοιχία των χαρακτηριστικών των καινούργιων πάγιων στοιχείων με αυτά που μεταβιβάζονται. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.
8. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
9. Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
10. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επενδύσεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα.
11. Να τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.
12. Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου είναι σύμφωνη με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για μια επενδυτική δαπάνη απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση καταβάλλεται μόνο εφόσον με την αίτηση καταβολής της ενίσχυσης προσκομίζεται και η περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Άρθρο 26

Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ,
2. να παρέχουν στον Φορέα Υλοποίησης ή/και στους αξιολογητές ή/και στους ελεγκτές ή/και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για

λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων και

3. να διατηρούν στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

Άρθρο 27

Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Ο Φορέας Υλοποίησης και οι αποδέκτες χρηματοδότησης, μέσω της παρούσας, είναι υπεύθυνοι, κατά περίπτωση, για τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας και συγκεκριμένα αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότηση ως εξής:

1. Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κ.λπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου, όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά στη χρηματοδότηση εντός του κειμένου.
2. Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Για έργο ή δράση που αφορά σε φυσική επένδυση όπως υποδομή ή/και προμήθεια εξοπλισμού και το συνολικό κόστος της υπερβαίνει τις 500.000 €, αναρτούν πλάκα ή πινακίδα, από ανθεκτικό υλικό, ευδιάκριτη στο κοινό όταν ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση της δράσης/έργου ή όταν εγκατασταθεί ο εξοπλισμός που έχει αγοραστεί. Η πλάκα/πινακίδα περιλαμβάνει το έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».
4. Για έργο ή δράση που δεν εμπίπτει στο ανωτέρω σημείο (3), αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Για έργα και δράσεις εμβληματικές ή/και έργα και δράσεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000 Ευρώ, υλοποιούν μια σημαντική επικοινωνιακή ενέργεια (ενδεικτικά: καμπάνια, εκδήλωση), μετά από συντονισμό με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και, όταν κρίνεται σκόπιμο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
6. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα

που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω.

Άρθρο 28

Ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής – Κυρώσεις

1. Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ' ολοκλήρου και εντόκως όταν, τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά την διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

α) δεν πληρούνται:

αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας,

ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις είτε της ενωσιακής είτε της εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υποέργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση,

ββ) διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει την ενίσχυση,

γγ) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

2. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του στο Πρόγραμμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα VIII. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπ' όψιν η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

4. Οι κυρώσεις του Παραρτήματος VIII δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.

Άρθρο 29

Διαφάνεια των ενισχύσεων

1. Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας, όπως προβλέπεται από τον ΓΑΚ (άρθρο 9, παράγραφος 1, περίπτωση γ) σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό ιστότοπο στην ηλεκτρονική εφαρμογή της Ε.Ε. («Transparency Award Module» - TAM) οι κάτωθι συνοπτικές πληροφορίες για τις χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις προϋπολογισμού άνω των 100.000 ευρώ:

- 1) Επωνυμία του δικαιούχου.
- 2) Αναγνωριστικό ταυτότητας δικαιούχου.
- 3) Είδος επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη) κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.
- 4) Περιφέρεια στην οποία βρίσκεται ο δικαιούχος, σε επίπεδο NUTS II.
- 5) Τομέας δραστηριότητας σε επίπεδο ομάδας NACE.
- 6) Στοιχείο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ακέραιο ποσό στο εθνικό νόμισμα.
- 7) Μέσο ενίσχυσης (επιχορήγηση / επιδότηση επιτοκίου, δάνειο / επιστρεπτές προκαταβολές / επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογικό πλεονέκτημα ή φορολογική απαλλαγή, χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου, άλλο).
- 8) Ημερομηνία χορήγησης.
- 9) Στόχος της ενίσχυσης.
- 10) Χορηγούσα αρχή.
- 11) Αριθμός αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης.

Οι παραπάνω πληροφορίες θα πρέπει να οργανώνονται και να είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα III, του ΓΑΚ, και να επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ενώ λεπτομερή αρχεία των επαληθεύσεων διατηρούνται για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία των ελέγχων (παρ.1 του άρθρου 12 του ΓΑΚ).

Άρθρο 30

Ενέργειες Δημοσιότητας και Ενημέρωσης

30.1 Υποχρεώσεις Φορέα Υλοποίησης

1. Ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος θα μπορεί να ενημερώνεται και από την επίσημη διαδικτυακή πύλη της δράσης (<https://producegreen.gov.gr>).

2. Θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπ' αρ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα Υλοποίησης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας, ως ισχύει.

30.2 Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι τελικοί δικαιούχοι ενίσχυσης της παρούσας δράσης, υποχρεούνται να μνημονεύσουν ρητά την προέλευση των κονδυλίων και να εξασφαλίσουν την προβολή της με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU». Η προβολή και ενημέρωση αναφορικά με τη χρηματοδοτική στήριξη μπορεί να πραγματοποιείται:

- 1) μέσω του διαδικτυακού τόπου (εφόσον υπάρχει) του δικαιούχου, με την τοποθέτηση σε θέση ορατή κατά την είσοδο σε αυτόν, του ως άνω εμβλήματος με την αντίστοιχη ένδειξη και

- 2) με τοποθέτηση σε εμφανές σημείο της ενισχυόμενης επιχείρησης αυτοκόλλητου (σε ελάχιστο μέγεθος Α3) αναφορικά με τη συνδρομή του Ταμείου Ανάκαμψης στην υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι περαιτέρω λεπτομέρειες και διευκρινίσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας των δικαιούχων θα αναρτηθούν στη διαδικτυακή πύλη της δράσης του -. Οι όροι δημοσιότητας καθώς και τα λογότυπα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση [<https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>]

30.3 Υποχρεώσεις λοιπών φορέων

Οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αφορά στη δράση, από όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση της δράσης θα πρέπει τηρεί τους όρους δημοσιότητας της δράσης, όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην επίσημη διαδικτυακή πύλη της δράσης.

Άρθρο 31

Προσωπικά δεδομένα

Ο Φορέας Υλοποίησης καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Νόμο 4624/2019. Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων / συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν κατά περίπτωση για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Προγράμματος, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Άρθρο 32

Ισχύς της απόφασης

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ακολουθούν Παραρτήματα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- Παράρτημα I : Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.)
- Παράρτημα II: Λίστα δικαιολογητικών
- Παράρτημα III: Περιεχόμενα Οικονομοτεχνικής μελέτης
- Παράρτημα IV: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης
- Παράρτημα V: Αίτηση ενίσχυσης
- Παράρτημα VI: Υπεύθυνη Δήλωση μεγέθους επιχείρησης
- Παράρτημα VII: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου
- Παράρτημα VIII: Πίνακας Κυρώσεων
- Παράρτημα IX: Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)
- Παράρτημα X: Τεκμηρίωση απόκτησης του συνόλου στοιχείων ενεργητικού
- Παράρτημα XI: Δήλωση στοιχείων πραγματικών δικαιούχων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.)

29.10.24.01	Κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά επιβατών
29.10.30.01	Κατασκευή ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά δέκα ή περισσότερων επιβατών
29.20.10.01	Κατασκευή αμαξωμάτων για ηλεκτρικά οχήματα
29.32.30.03	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων π.δ.κ.α., αποκλειστικά για ηλεκτρικά οχήματα
30.91.13.01	Κατασκευή ηλεκτρικών μοτοσικλετών (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών ποδηλάτων και άλλων ηλεκτρικών οχημάτων)
30.91.20.01	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων αποκλειστικά για ηλεκτρικές μοτοσικλέτες (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών ποδηλάτων και άλλων ηλεκτρικών οχημάτων)
26.11.30	Κατασκευή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών κυκλωμάτων (φορτιστές)
28.25.30	Κατασκευή μερών εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας
28.25.13	Κατασκευή εξοπλισμού ψύξης και κατάψυξης και αντλιών θερμότητας, εκτός των συσκευών οικιακού τύπου
28.25.10	Κατασκευή εναλλακτών θερμότητας· μη οικιακών συσκευών κλιματισμού, ψύξης και κατάψυξης
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
26.11.41.01	Κατασκευή φωτοβολταϊκών κυττάρων
28.11.24.00	Κατασκευή ανεμογεννητριών
27.51.24.01	Κατασκευή ηλιακών θερμοσίφωνων, ηλεκτρικών
27.52.14.01	Κατασκευή ηλιακών θερμοσίφωνων, μη ηλεκτρικών
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II
Υποχρεωτικά Δικαιολογητικά Υποβολής

α/α	Τίτλος δικαιολογητικού	Περιγραφή
1	Υποβολή αίτησης ενίσχυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση των πεδίων του Πληροφοριακού συστήματος ΚΑΙ ii. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης του Παραρτήματος V
2	Οικονομοτεχνική μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Οικονομοτεχνικής μελέτης του Παραρτήματος III ii. Συμπληρωμένος πίνακας ανάλυσης επενδυτικών δαπανών.
3	Νόμιμη Υπόσταση του Φορέα Επένδυσης	<ul style="list-style-type: none"> i. Βεβαίωση καταχώρισης στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (βεβαίωση καταχώρισης/μεταβολών) ii. Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης με αναφορά στα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου iii. Πρόσφατη εκτύπωση ΚΑΔ από το πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ
4	Φορολογικά έντυπα ή/και οικονομικές καταστάσεις των τριών τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις	<p>A. Τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Φορολογικό έντυπο Ε3 για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ΚΑΙ ii. Φορολογικό έντυπο Ν για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις <p>B. Τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Οικονομικές καταστάσεις για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις <p>Γ. Ισοζύγιο</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Τελευταίο οριστικό ισοζύγιο έτους (4βαθμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, υπογεγραμμένα από επιχείρηση και λογιστή ii. Απόσπασμα λογαριασμού 15 του τελευταίου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης ώστε να τεκμηριώνεται η μη έναρξη δαπανών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
5	A. Στοιχεία Μεγέθους (ΜΜΕ)	<ul style="list-style-type: none"> i. Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος VI Β' (Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων) ii. Υποβολή ΑΠΔ των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, για τον φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του, συνοδευόμενη από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις

		<p>μισθοδοσίας της επιχείρησης ή εναλλακτικά Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της κάθε επιχείρησης που δηλώνει τις θέσεις απασχόλησης της επιχείρησης εκφρασμένες σε ΕΜΕ για κάθε μία από τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής, συνοδευόμενη από πίνακα υφιστάμενης απασχόλησης με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων</p> <p>iii. Διάγραμμα συμμετοχών ή Υπεύθυνη Δήλωση μη ύπαρξης συμμετοχών</p> <p>iv. Στοιχεία τεκμηρίωσης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης για κάθε επιχείρηση του διαγράμματος συμμετοχών</p> <p>Σε περίπτωση ύπαρξης συνεργαζόμενων / συνδεδεμένων επιχειρήσεων, σύμφωνα με την δήλωση ΜΜΕ και το διάγραμμα συμμετοχών, θα υποβάλλονται για κάθε μία εξ' αυτών τα δικαιολογητικά των πεδίων 4Α ή 4Β καθώς και των πεδίων 5ii, και 5iv του παρόντος πίνακα</p>
	Β. Στοιχεία Μεγέθους (Μεγάλη Επιχείρηση)	Συμπλήρωση, ψηφιακή υπογραφή και επισύναψη / ηλεκτρονική υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος VI Α' (Μεγάλων Επιχειρήσεων)
6	Νόμιμη δυναμικότητα λειτουργίας	Άδεια λειτουργίας / εγκατάστασης ή τεκμηρίωση απαλλαγής για υφιστάμενη μονάδα (Σε περίπτωση νέας μονάδας δεν απαιτείται κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης)
7	Χρηματοδοτικό Σχήμα	<p><u>Η ιδιωτική συμμετοχή η οποία αποτελείται είτε αποκλειστικά από εξωτερική χρηματοδότηση είτε συνδυαστικά από την ίδια συμμετοχή (ίδια κεφάλαια) και εξωτερική χρηματοδότηση, τεκμηριώνεται κατά περίπτωση, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά.</u></p> <p>A1. Τεκμηρίωση ίδιας συμμετοχής (προσκομίζονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατά περίπτωση νομικής μορφής και τρόπου εισφοράς).</p> <p>i. Βεβαίωση μέσου υπολοίπου, των εταιρικών λογαριασμών ή/και του τραπεζικού λογαριασμού των μετόχων / εταιρών, του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, με σκοπό την απόδειξη της διαθεσιμότητας των ιδίων πόρων για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής. Αιτήσεις που υποβάλλονται τον μήνα Μάιο θα φέρουν βεβαίωση από χρηματοπιστωτικό οργανισμό για τον μήνα Απρίλιο (1^η έως 30^η). Αντίστοιχα, αιτήσεις που θα υποβληθούν τον μήνα Ιούνιο θα φέρουν βεβαίωση του μηνός Μαΐου κ.ο.κ.</p> <p>ii. Δικαιολογητικό του τρόπου σχηματισμού των φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα (ενδεικτικά, Λογαριασμοί 46,48 (ΕΛΠ) ή 41.03, 41.04, 41.05 (ΕΓΛΣ), Ισολογισμός χρήσης σχηματισμού αυτών, Προσάρτημα Ισολογισμού με «Στοιχεία Καθαρής Θέσης», Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, Απόφαση ΓΣ σχηματισμού αποθεματικών, κατά περίπτωση)</p>

		<p>iii. Αύξηση μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού όπου θα αναφέρεται ως σκοπός της αύξησης η υλοποίηση της αιτούμενης επένδυσης • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώριση της απόφασης για την αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου. <p>iv. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πριν την ένταξη:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τροποποίηση καταστατικού για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη υλοποιηθεί. • Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την καταχώριση της καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. • Απόσπασμα απόφασης Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε περίπτωση προσωπικής εταιρείας, πράξη τροποποίησης καταστατικού (σε κάθε περίπτωση, θα αναφέρεται ο σκοπός της αύξησης). <p>A2. Τεκμηρίωση εξωτερικής χρηματοδότησης</p> <p>Προέγκριση χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου, από χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, με ρητή πρόβλεψη ότι το δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. <u>Η προέγκριση χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου υποβάλλεται υποχρεωτικά και πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον ποσοστό ίσο με το 20% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης.</u></p> <p><u>Στο σχετικό έγγραφο θα πρέπει να αναφέρεται διακριτά το σύνολο των όρων του δανεισμού, όπως το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου, η διάρκεια του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος (εφόσον παρέχεται), οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις, η περίοδος εκτοκισμού καθώς και ο χρόνος ισχύος του εγγράφου.</u></p> <p><u>Σε περίπτωση που ο χρόνος ισχύος παρέλθει άκαρπος πριν την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου προσκομίζεται νέα κατόπιν αιτήματος του αξιολογητή.</u></p>
8	Τεκμηρίωση Τόπου Εγκατάστασης της επένδυσης	<p>i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο ή • Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης του ακινήτου για το σκοπό

		<p>της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή ο μεταγεγραμμένος τίτλος κυριότητας προσκομίζεται στο πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης</p> <p>ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή • Δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή το μισθωτήριο προσκομίζεται με την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης.
9	Φερεγγυότητα του φορέα της επένδυσης	<p>i. Φορολογική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης</p> <p>ii. Ασφαλιστική ενημερότητα του φορέα, σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης</p> <p>iii. Ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, που έχει εκδοθεί έως και τρεις (3) μήνες πριν την υποβολή του αίτησης ενίσχυσης</p>
10	Στοιχεία της επένδυσης – Σχέδια	<p>i. Τοπογραφικό Διάγραμμα οικοπέδου</p> <p>ii. Αρχιτεκτονικά Σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές)</p> <p>iii. Διάγραμμα κάλυψης οικοπέδου</p> <p>iv. Lay out εγκατάστασης παραγωγικού εξοπλισμού</p> <p>v. Τεχνική έκθεση μηχανικού</p> <p>vi. Αναλυτικές προμετρήσεις – προϋπολογισμός έργου (κτιριακές εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος, ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις)</p> <p>vii. Τεχνικά φυλλάδια και προσφορές εξοπλισμού παραγωγής, κ.λπ.</p> <p>viii. Τεκμηρίωση παραγωγικής δυναμικότητας (ισχύος) ΑΠΕ</p> <p>ix. Σε περίπτωση αγοράς οικοπέδου απαιτείται η τεκμηρίωση της αξίας του με βάση την αντικειμενική αξία του ακινήτου ή με συμβόλαιο αγοράς εφόσον υπάρχει</p>
11	Ειδικές περιπτώσεις	Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά του παραρτήματος Χ για την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού
12	Υπεύθυνη Δήλωση Προγράμματος	Η υπεύθυνη δήλωση του παραρτήματος IV, ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο
13	Υπεύθυνη Δήλωση περί μη πρόκλησης σημαντική βλάβης	Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος IX_1, ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπο του φορέα υποβολής της αίτησης συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή

		<p>της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» του Παραρτήματος ΙΧ_2.</p> <p>Η σχετική μελέτη βιωσιμότητας, απαιτείται μόνο για επενδύσεις ποσού μεγαλύτερου των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ) και προσκομίζεται είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες μετά την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου.</p>
14	Πραγματικοί Δικαιούχοι - Δικαιολογητικά	<p>i. Σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων [του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139)]. Ειδικά για την περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, προσκομίζεται αρχείο γνωστοποιήσεων του ν.3556/2007 (Α' 91), όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139).</p> <p>ii. Υπεύθυνη δήλωση του παραρτήματος XI ψηφιακά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εξουσιοδοτούμενο εκπρόσωπο του φορέα υποβολής της αίτησης.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Περιεχόμενα Οικονομοτεχνικής μελέτης (υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)

Οικονομοτεχνική μελέτη

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο word που επισυνάπτεται στο Π.Σ. και να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Εισαγωγή:

Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης .

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου

α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης - σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

Η εταιρική μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

γ. Μετοχικό / Εταιρικό / Συνεταιριστικό Κεφάλαιο (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

δ. Στοιχεία μετόχων / εταίρων / μελών του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στον φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών).

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας.

στ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αναφέρονται στο οικείο εδάφιο του παρόντος. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιριών, για κάθε χρήση πριν τη συγχώνευση που περιλαμβάνεται εντός των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

- Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού.

Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών, με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή / και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική). Ειδικότερα:

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου που αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν:

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

Στην περίπτωση επενδυτικού σχεδίου που αφορά σε θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας:

Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή (σε συμφωνία με το απόσπασμα Μητρώου Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό).

- Ενότητα Γ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος.

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχέτισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,
- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

Προσάρτημα Οικονομοτεχνικής Μελέτης:

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1337/1983 (Α'33) ή του ν. 4178/2013 (Α'174) ή του ν. 4495/2017 (Α'167) ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

1. Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού.
2. Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΚΑ) για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό).
3. Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ (πρώην ΥΠΕΚΑ) και συνοδεύουν τη δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ.Ταχ. (Email):			
<p>Περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα:</p> <p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της πρόσκλησης για την Δράση: Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας – Produc- E Green του ΤΑΑ, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας «.....» δηλώνω ότι:</p> <p>α) Τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική αίτηση υποβολής καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και αρχεία που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της πρότασης είναι, ακριβή και αληθή. Σε περίπτωση αντιφατικών υποβαλλόμενων στοιχείων θα λαμβάνονται υπ' όψιν αυτά που έχουν δηλωθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα.</p> <p>β) Έχω λάβει γνώση του περιεχομένου της προκήρυξης και των παραρτημάτων αυτής καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν σε περίπτωση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος.</p> <p>γ) Ο φορέας της επένδυσης διαθέτει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση καθώς και πιστοποιητικό περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.</p> <p>δ) Ο φορέας της επένδυσης δεν έχει υποβάλει και δεν προτίθεται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης σε άλλο</p>							

καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν.

ε) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο στο σύνολό του ή εν μέρει δεν έχει υπαχθεί και δεν θα υποβληθεί προς υπαγωγή στο ίδιο ή άλλο καθεστώς ενίσχυσης.

στ) Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης.

ζ) Ο φορέας δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί ή εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά.

η) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου:

- δεν είναι προβληματική επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας πρόσκλησης,
- δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο 23) του άρθρου 2 του Κανονισμού (δείτε σχετικό για το προτεινόμενο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης,
- δεν έχει λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο εθνικού ή ενωσιακού προγράμματος βάσει Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας της ΕΕ ή του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει ή άλλων Κανονισμών Απαλλαγής της ΕΕ ή Αποφάσεων της ΕΕ για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο ή ότι, σε περίπτωση που έχει λάβει ενίσχυση βάσει των ανωτέρω για επιλέξιμες δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται στο προτεινόμενο για χρηματοδότηση έργο, δε θα υπάρξει υπέρβαση των εντάσεων ή ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στα κατά περίπτωση άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ως ισχύει, ύστερα από τη χορήγηση ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης,
- δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση - όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 61α του τροποποιημένου ΓΑΚ με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2017 (άρθρο 6, παρ.3. β της παρούσας προκήρυξης) - στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, κατά τη διετία πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης και δεν θα το πράξει εντός περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση,
- δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του δημόσιου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- δεν έχει ανατεθεί στο φορέα από το κράτος αποκλειστικά η προσφορά υπηρεσιών,
- δεν επιχορηγείται η λειτουργία του φορέα με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων,
- έχει λάβει σαφή γνώση ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβάλλει είναι εναρμονισμένο και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με την σώρευση ενισχύσεων.

θ) Ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου είναι ΜΜΕ (πολύ μικρή / μικρή / μεσαία επιχείρηση) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ΓΑΚ ή μεγάλη επιχείρηση εάν δεν πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του ΓΑΚ, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση την εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και ότι υποβάλλει τα ανά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά παρούσας

πρόσκλησης.

ι) Δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του πωλητή και τα πάγια στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται από επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει δεν έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων (μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει).

ια) Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού η αγορά των οποίων ενισχύεται από το επενδυτικό σχέδιο (α) θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, (β) θα περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και (γ) γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ).

(μόνο στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχει δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού)

ιβ) Το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο διασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος των ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά

ιγ) Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών (ΠΣΚΕ, ΟΠΣ, TAXIS κ.λπ.)

ιδ) Το σύνολο των ενεργειών για την υλοποίηση των εργασιών, όπως αυτές περιγράφονται στην οικονομοτεχνική μελέτη θα γίνουν με νόμιμο τρόπο, κατόπιν εκδόσεως των σχετικών αδειών ή της σχετικής απόφασης απαλλαγής όπου δεν απαιτείται.

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΑΙΤΗΣΗ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

(παράγεται από το Πληροφοριακό Σύστημα και υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)

ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο Πληροφοριακό σύστημα ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί.

Α.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
A.1	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
A.1.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ(Αγγλικά)	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ. (Προαιρετικό πεδίο συμπλήρωσης)	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΟΕ/ΕΕ/ΙΚΕ/ΕΠΕ/ΑΕ	
Α.Φ.Μ.	Συμπληρώνεται ο Α.Φ.Μ. της Επιχείρησης	
V.A.T. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)	Συμπληρώνεται εφόσον αφορά	
Δ.Ο.Υ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Συμπληρώνεται ο αριθμός των κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων	
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ	
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ-ΜΙΚΡΗ/ΜΕΣΑΙΑ/ΜΕΓΑΛΗ	
A.1.2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level III Κωδικοποίηση)⁵	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.
	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
Ιστοχώρος (Website)	Προαιρετικό προς συμπλήρωση	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail) (αποκλειστικά της επιχείρησης ή του νόμιμου εκπροσώπου)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	

A.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΝΟΜΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Α.Φ.Μ.	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΗ / ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ / ΤΘ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
e-mail νόμιμου εκπροσώπου ή της επιχείρησης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

A.3 ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Κ.Α.Δ.)

A.3. Κ.Α.Δ. – ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
Κ.Α.Δ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Προστίθενται οι απαραίτητες γραμμές)		
Α/Α	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.
	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ	ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ
1		
2		
3		
4		

A.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

A.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία της επιχείρησης και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων)			
	ΕΤΟΣ 20XX-3	ΕΤΟΣ 20XX-2	ΕΤΟΣ 20XX-1
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ) (Υποχρεωτικό μόνον για ΜΜΕ)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)	Υποχρεωτικό πεδίο (εφόσον υπάρχει κλεισμένη διαχειριστική χρήση)
---	---	---	---

A.5 ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

A.5. ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Για κάθε άδεια λειτουργίας περιγραφή των εξής: Τίτλος άδειας , Δυναμικότητα, Αριθμός Άδειας, Εκδούσα Αρχή, Ημερομηνία έκδοσης, Ημερομηνία Λήξης, αν είναι αορίστου χρόνου, αν υπάρχει απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης άδειας, και τυχόν άλλες παρατηρήσεις	Υποχρεωτικό Πεδίο (αν δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, πρέπει να υπάρχει σχετική αναφορά στο πεδίο αυτό)

B. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

B.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Τίτλος Επένδυσης	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Τίτλος Επένδυσης (Αγγλικά)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

B.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

B.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (Σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ της δράσης)	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
Περιγραφή του Έργου (Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση)	

B.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

B.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
B.3.1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση

ΔΗΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ		
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	TAX. ΚΩΔΙΚΟΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
e-mail	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση		
B.3.2	Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (εφόσον είναι παραπάνω από ένας προστίθεται γραμμή)		
A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.	Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟΝ ΚΑΔ;
1	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	Υποχρεωτικό προς συμπλήρωση	ΝΑΙ/ΟΧΙ
B.3.3	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ) ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ – ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΑμεΑ)		
	Περιγραφή προβλεπόμενων υποδομών διευκόλυνσης ΑμεΑ (σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. της δράσης)	Υποχρεωτικό Πεδίο	

Γ. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Γ.1.	ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)	
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
	Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η θετική απάντηση ΝΑΙ σε όλα τα ανωτέρω.
ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς τον ΦΥ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει ο υποψήφιος, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
Α': ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ.			
				Ταχ. (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ..... δηλώνω ότι:

Η εταιρεία υπάγεται στις μεγάλες επιχειρήσεις σύμφωνα με την 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.

Ημερομηνία:

Τόπος:

Για την εταιρεία

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

Β': ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείοάλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ								
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης:									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ.					
				Ταχ. (Email):					

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Ημερομηνία:

Τόπος:

Για την
εταιρεία**(Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο)**

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση**Συνδεδεμένη επιχείρηση**

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω:

επιχείρηση:

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς: 20XX-1

Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι

σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παραρτημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), .../... /2023 (ημερομηνία) **(Υπογράφεται ψηφιακά)**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ****Επισυναπτόμενα παραρτήματα**

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν στην τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση (ορισμός, άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

επιχείρηση (ακριβή στοιχεία επιχείρησης)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ).	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση. Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Ονοματεπώνυμο νομίμου εκπροσώπου: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης.⁽¹⁾ Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση): .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(2) Όσον αφορά στη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπ' όψιν το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκεισε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

- **Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- **Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων(ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών(σε χιλιάδες ευρώ)	ύνολο ισολογισμού(σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση(ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ	Νόμιμος Εκπρόσωπος
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
E.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών(χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου: ..... (Υπογράφεται ψηφιακά)

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: .....

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

Ι. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ορισμός των ΜμΕ⁶ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής⁷.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25 % ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁸,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁹.

⁶ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά στον ορισμό των ΜμΕ.

⁷ Ορισμός, άρθρο 3.

⁸ Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελοι επιχειρήσεων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 250 000 ευρώ,
- β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,
- γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).
- δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και λιγότερο

από 5000 κατοίκους.

- ⁹Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

- Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

- Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % σε αυτήν, ή η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο ή ίσο του 25 % στην αιτούσα επιχείρηση και

- οι επιχειρήσεις δεν είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια που περιγράφεται παρακάτω, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι τα δικαιώματα ψήφου της μιας στην άλλη δεν υπερβαίνουν το 50 % και

- η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁹.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο,

μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς¹⁰, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ¹¹

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

---

¹⁰Εβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28). ¹¹Ορισμός, άρθρο 5.

Ποιοι λαμβάνονται υπ' όψιν στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιώνονται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπ' όψιν τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου – με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

1. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.

2. Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

2.1 Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

2.2 Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών).

2.3 Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.

2.4 Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

2.5 Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα). Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται :

1.1 τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)

1.2 φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, και

1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

2.1 το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής, και

2.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

3.1 αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή

3.2 τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης, και

3.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

4.1 αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,

4.2 σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης, και

4.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

5.1 έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),

5.2 αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης, και

5.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία.

Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:

6.1 αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή, και

6.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:

7.1 αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή, και

7.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του

τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο .

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης. Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, που τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης της επένδυσης.

Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.

Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται τους οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου.

Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών τους επιχορηγούμενης επένδυσης.

Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός τους δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

Οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τους δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.

Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.

Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων/ μετόχων της επιχείρησης.

Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.

Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.

Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων τους επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.

Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια δαπάνης η οποία δεν έχει παραληφθεί, είναι δυνατή η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης, εφόσον το σχετικό αίτημα περιληφθεί (οριστικοποιηθεί) στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο δαπάνη θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος πληρωμής (ολοκλήρωση της επένδυσης). Η ενίσχυση καταβάλλεται με την προσκόμιση α) των δικαιολογητικών καταβολής και εξόφλησης της προκαταβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα πιο πάνω για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, και β) του προτιμολογίου ή του proforma invoice (απόκτηση από το εξωτερικό) ή του συμφωνητικού που υποβλήθηκε στην εφορία (για έργα πολιτικού μηχανικού). Σε διαφορετική περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος .

Για κάθε εκταμίευση απαιτούνται:

1. Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης
2. Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο
3. Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας

Ειδικά για την τελική εκταμίευση του ποσού της δημόσιας δαπάνης απαιτούνται επιπλέον:

1. Άδεια δόμησης ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας ή γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4178/2013
2. Άδεια Λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας

Για την περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων του άρθρου 21 απαιτείται η υποβολή των παρακάτω:

α/α	Άρθρο 21	
1	Αίτηση προκαταβολής	<ul style="list-style-type: none"> i. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή για την είσπραξη της προκαταβολής ii. Στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής
2	Αίτημα χρήσης καταπιστευτικού λογαριασμού	<ul style="list-style-type: none"> i. Όπως περιγράφεται στο θεσμικό πλαίσιο
3	Εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης	<ul style="list-style-type: none"> i. Σύμβαση με ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Πίνακας Κυρώσεων

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική

	επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων .	ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΦΥ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης
6) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
7) Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: Συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ_1: Υπεύθυνη δήλωση στην υποβολή της αίτησης ενίσχυσης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείοάλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ¹² :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλεκτρ.				
			Ταχ. (Email):				

Δηλώνω υπεύθυνα ότι, το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συγκεκριμένα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH), όπως παρουσιάζεται στην ακόλουθη λίστα ελέγχου:

Παρακαλείσθε να αναφέρετε ποιοι από τους ακόλουθους περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική DNSH αξιολόγηση του Υποέργου:	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεχθεί το «Όχι»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής			
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή			

Βιώσιμη χρήση και προστασία του νερού και των θαλάσσιων πόρων			
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης			

¹² Αναγράφεται ολογράφως

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος			
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων			

Υπογράφεται ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ_2: Αιτιολόγηση συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (DNSH)

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα η συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Αποτελέσματα ελέγχου ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. ΙΙ της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β΄ 5886) / 15.12.2021. Για τη διενέργεια του ελέγχου απαιτείται η ύπαρξη και το περιεχόμενο έκθεσης συμβούλου/μηχανικού από την οποία προκύπτει σαφώς και αιτιολογημένα ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. ΙΙ της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β΄ 5886) / 15.12.2021.

Υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού

Μη υποβολή Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού *(συνεπάγεται με απόρριψη σχετικά με τη συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης)*

Σε περίπτωση υποβολής Έκθεσης Ελέγχου συμβούλου/μηχανικού ελέγχεται:

α) Η σαφής και αιτιολογημένη συμμόρφωση του επενδυτικού σχεδίου με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία	Ναι ☐ Όχι
β) Η σαφής και αιτιολογημένη αποτύπωση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν εμπίπτει στις αποκλειόμενες δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων α), β), γ) και δ) της περ. ΙΙ της παρ. 9 του άρθρου 6 της Υπουργικής Απόφασης αριθμ. 159337 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β΄ 5886) / 15.12.2021.	Ναι ☐ Όχι

<p>Γ.1) Η ύπαρξη μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (sustainability proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον απαιτείται¹³.</p> <p><i>Κατ' εφαρμογή της Ανακοίνωσης 2021/C 280/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και υπό τους όρους της παρ. 1.3 της ανωτέρω Ανακοίνωσης ελέγχεται η ύπαρξη και το περιεχόμενο μελέτης ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing) της επενδυτικής δραστηριότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία εκπονείται από συμβούλους / μηχανικούς σύμφωνα με την κλιματική διάσταση και την περιβαλλοντική διάσταση, όπως ορίζονται στην υπ' αρ. 2021/C 280/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.</i></p>	<p>Ναι ☐ Όχι ☐</p>
<p>Γ.2) Στη μελέτη ελέγχου βιωσιμότητας (Sustainability Proofing), περιλαμβάνεται απαραίτητα περιήληψη του ελέγχου βιωσιμότητας με τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>αποτελέσματα του ελέγχου</p> <p>τις επιπτώσεις που προσδιορίστηκαν (αρνητικές ή θετικές)</p> <p>τα βασικά μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων που θα εφαρμοστούν</p> <p>☐ ειδικά για έργα τα οποία απαιτούν Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τους υπολειπόμενους κινδύνους μετά την εφαρμογή όλων των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων. Πρέπει να επεξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι μετριασμένες επιπτώσεις είναι αποδεκτοί/αποδεκτές για να προχωρήσει περαιτέρω η χρηματοδότηση του επενδυτικού σχεδίου και συνάδουν με τους στόχους του InvestEU.</p> <p>Κατά περίπτωση, θα πρέπει να καλύπτεται επίσης η χρηματική αποτίμηση και η συνεκτίμηση των αρνητικών και θετικών επιπτώσεων (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παραγόντων στην οικονομική αποτίμηση).</p>	<p>Ναι ☐ Όχι ☐</p>
<p>Γ.3) κατάλογοι σημείων ελέγχου προς χρήση από τους εταίρους υλοποίησης για τον έλεγχο βιωσιμότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C280/01), μόνο για την κλιματική και την περιβαλλοντική διάσταση.</p>	<p>Ναι ☐ Όχι ☐</p>

Πληροφορίες που ανά περίπτωση απαιτείται να συμπεριληφθούν στην περίληψη του ελέγχου βιωσιμότητας:

α) Προσδιορισμός της επενδυτικής δραστηριότητας: γενικές πληροφορίες σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα (τομέας και πεδίο επιλεξιμότητας, είδος χρηματοδότησης, ποσό, συνολικό κόστος, τελικός αποδέκτης, τοποθεσία κ.λπ.)¹³

β) Οδηγία ΕΠΕ: επενδυτική δραστηριότητα που υπόκειται σε ΕΠΕ (που απαιτεί έλεγχο περιβαλλοντικής βιωσιμότητας ανεξάρτητα από το συνολικό κόστος της)¹⁴

γ) Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: το μέρος αυτό θα συμπεριλαμβάνεται στο έντυπο αίτησης εγγύησης και θα περιλαμβάνει τις βασικές πτυχές βιωσιμότητας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— συμμόρφωση και συνέπεια της πράξης με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ και τις πολιτικές της ΕΕ στον οικείο τομέα/τομείς, καθώς και με άλλες συναφείς διεθνείς συμβάσεις και το εθνικό δίκαιο ή τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εφόσον υπάρχουν)¹⁵

— αποτελέσματα της διαδικασίας ελέγχου βιωσιμότητας: i) συνοπτική περιγραφή των κλιματικών/περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τόσο των θετικών όσο και των αρνητικών· ii) προτεινόμενα μέτρα μετριασμού ή αντιστάθμισης και το κόστος τους (εφόσον διατίθεται)¹⁶· iii) υπολειπόμενοι κίνδυνοι (εάν υπάρχουν)¹⁷ και iv) πτυχές της χρηματικής αποτίμησης (κατά περίπτωση) κ.λπ.¹⁸

— ειδικές ρυθμίσεις, κατά περίπτωση: π.χ. ειδικές συμβατικές διατάξεις σχετικά με αναβλητικές αιρέσεις και ρήτρες, ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης κ.λπ.¹⁹· προσδιορισμός των έργων υποδομής για τα οποία ο εταίρος υλοποίησης προσδιόρισε μόνο περιορισμένα μέτρα μετριασμού και κατά πόσον για τα μέτρα αυτά έχουν διατυπωθεί συστάσεις και έχουν υλοποιηθεί.

δ) Κλιματική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την κλιματική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

---

¹³Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2021/C 280/01 (Παρ. 1.3), δεν απαιτείται έλεγχος βιωσιμότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις: i) Επενδυτικά έργα των οποίων το συνολικό επενδυτικό κόστος δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ. (μη συμπ. ΦΠΑ), ii) Όσον αφορά στην επιχειρηματική χρηματοδότηση γενικού σκοπού/τις άμεσες επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, η συνολική χρηματοδότηση που παρέχει ο εταίρος υλοποίησης στον τελικό αποδέκτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των € 10 εκατ.

— νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα υπό το πρίσμα του κλίματος, για παράδειγμα αν η αναθεωρημένη οδηγία ΕΠΕ (2014) εφαρμόζεται στην επενδυτική δραστηριότητα και αν εξετάστηκαν δεόντως οι κλιματικές παράμετροι στο

πλαίσιο της έκθεσης ΕΠΕ:

— προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: συνοπτική περιγραφή και αποτελέσματα της εκτίμησης κλιματικής τρωτότητας, περιγραφές των κινδύνων που εντοπίστηκαν και της εκτίμησης κλιματικού κινδύνου, των μέτρων προσαρμογής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή και του κόστους τους, των υπολειπόμενων κινδύνων (εάν υπάρχουν) και του τρόπου με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης και λειτουργίας της επενδυτικής δραστηριότητας:

— μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: βάση για τη διενέργεια εκτίμησης αποτυπώματος άνθρακα, σε περίπτωση που το αποτύπωμα άνθρακα υπολογίστηκε από τον εταίρο υλοποίησης ή άλλο μέρος (φορέα υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας ή ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα), μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, βάση για τη διενέργεια (ή μη) της χρηματικής αποτίμησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον προσδιορισμό των επιλογών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το σκιάδες κόστος CO₂ που χρησιμοποιήθηκε και η υποκείμενη μεθοδολογία (σε περίπτωση που διαφέρει από τη συνιστώμενη), αναφέρετε την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της υποδομής και περιγράψτε τη συμβατότητα της επενδυτικής δραστηριότητας με τους όρους κλιματικής ουδετερότητας:

— προαιρετικά μέτρα που συμφώνησε να λάβει ο τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των κλιματικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας (προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο κατώτατο όριο, χρήση βελτιωμένων τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κ.λπ.). 13.7.2021 EL Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 280/77

ε) Περιβαλλοντική διάσταση — στο παρόν τμήμα θα παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την περιβαλλοντική διάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και τη συνάφεια με την επενδυτική δραστηριότητα:

— συμμόρφωση με το κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που ισχύει για την επενδυτική δραστηριότητα, την οδηγία ΕΠΕ (διαθέσιμες ΕΠΕ ή αποφάσεις ελέγχου), άλλες σχετικές οδηγίες, κατάσταση χορήγησης των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων, τυχόν ζητήματα συμμόρφωσης (εάν υπάρχουν):

— αν οι πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του ελέγχου βιωσιμότητας έχουν ληφθεί από επίσημες εκθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και/ή αν ο εταίρος υλοποίησης ζήτησε πρόσθετες μελέτες:

— σύντομη περιγραφή των επιπτώσεων που προσδιορίστηκαν για οποιοδήποτε από τα περιβαλλοντικά στοιχεία που αναφέρονται λεπτομερώς στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης, αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων, σωρευτικές επιπτώσεις, προτεινόμενα μέτρα μετριασμού και αντιστάθμισης και το κόστος τους, ποσοτικός προσδιορισμός και χρηματική αποτίμηση των υπολειπόμενων κινδύνων, όπως περιλαμβάνονται στην οικονομική

αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας, κατά περίπτωση·

— αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους θεωρούνται αποδεκτοί οι υπολειπόμενοι κίνδυνοι ή οι προσδιορισμένες/ μετριασμένες επιπτώσεις και περιγραφή τυχόν μέτρων μετριασμού που έχουν προσδιοριστεί και εφαρμοστεί (πέραν εκείνων που απαιτούνται λόγω της συμμόρφωσης προς τις κείμενες διατάξεις)·

— προαιρετικά μέτρα βάσει του καταλόγου σημείων ελέγχου του θετικού θεματολογίου του παραρτήματος 3 του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τον έλεγχο βιωσιμότητας του InvestEU (2021/C 280/01), τα οποία έλαβε ο φορέας υλοποίησης της επενδυτικής δραστηριότητας/τελικός αποδέκτης για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της επενδυτικής δραστηριότητας, και το κόστος τους, καθώς και επιβεβαίωση της ένταξής τους στην οικονομική αποτίμηση της επενδυτικής δραστηριότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

Τεκμηρίωση απόκτησης του συνόλου στοιχείων ενεργητικού

1. Δύναται στην παρούσα να ενταχθούν επενδυτικά σχέδια για την αγορά του συνόλου ή μέρους έστω, των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (όπως κτίρια, μηχανήματα & λοιπός εξοπλισμός εγκατάστασης), υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
  - α) η υφιστάμενη προϋπάρχουσα εγκατάσταση, έχει παύσει οριστικά τη λειτουργία της, αποδεδειγμένα, πριν την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης ή να βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ότι εφόσον δεν εξαγοραστεί θα παύσει η λειτουργία της.
  - β) η αγορά πραγματοποιείται από δικαιούχο, που είναι ανεξάρτητος (με την έννοια του σχετικού Ευρωπαϊκού Κανονισμού) από τον πωλητή/ πωλήτρια εταιρεία της κτιριακής η/ και μηχανολογικής εγκατάστασης.
  - γ) από το σύνολο των επιλέξιμων προς ενίσχυση / χρηματοδότηση δαπανών, αφαιρείται οριζοντίως, το οποιοδήποτε ποσό ενίσχυσης εκ οποιουδήποτε ενισχυόμενου προγράμματος, είχαν ενισχυθεί στο παρελθόν τα εξαγοραζόμενα πάγια και συγκεκριμένα έως και 3 ολόκληρα ημερολογιακά έτη, πριν την ημερομηνία αιτήσεως ενίσχυσης του δικαιούχου.
  - δ) το σύνολο των υπο εξαγορά και αιτούντων προς ενίσχυση, αργούντων παγίων, δεν δύναται να ξεπερνά οριζοντίως, το 30% του συνολικού ενισχυόμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
  - ε) η τεκμηρίωση του υπολειπομένου και αιτουμένου προς ενίσχυση κόστους αγοράς των αργούντων παγίων, δύναται να πιστοποιείται μόνον με κοινή υπογραφή πιστοποιημένων εκτιμητών, συνοδευόμενα από σχετική έκθεση πιστοποίησης κόστους ορκωτού ελεγκτή λογιστή με υπογραφή πιστοποιημένου εκτιμητή ή ορκωτού λογιστή.
2. Υποπερίπτωση εξαγοράς υφιστάμενων παγίων, που βρίσκονται σε τρέχον καθεστώς Leasing:
  - α) δύναται επιπλέον, στην παρούσα, να εντάσσονται ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην εξαγορά υφιστάμενου πάγιου κτηριακού η/και μηχανολογικού εξοπλισμού, τα οποία τελούν υπο καθεστώς Leasing και το οποίο δεν εξυπηρετείται αποδεδειγμένα και εμπρόθεσμα για τουλάχιστον τους τελευταίους 12 συνεχόμενους μήνες.
  - β) Στην περίπτωση έγκρισης ενίσχυσης απορρόφησης των παγίων αυτών, μέσω χρηματοδότησης και ολοσχερούς εξόφλησης της προϋφιστάμενης και μη εξυπηρετούμενης συμβάσης Leasing, δεν απαιτείται η συναίνεση του αρχικού δικαιούχου της συμβάσης δικαιόχρησης (παλαιού ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτριας).
  - γ) για την επιλεξιμότητα έργων της υποπερίπτωσης 2, ισχύουν όλες οι προϋποθέσεις της 1. με εξαίρεση την 1.α) προϋπόθεση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ
Δήλωση Στοιχείων Πραγματικών Δικαιούχων

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείοάλλων υπηρεσιών

ΠΡΟΣ(1):	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης(2):							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης με επωνυμία «XXXXXXXX» δηλώνω ότι :

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ___ή υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης της εταιρείας ____, δηλώνω υπεύθυνα ότι τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ

Ημερομηνία:

(Υπογραφή)

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2023

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών/Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Πανεπιστημίου 37, 10165 Αθήνα
- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα
- Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων, Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Καρ. Σερβίας 8, 10184 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25, 105 64 Αθήνα
- Εθνικό Τυπογραφείο / Για τη δημοσίευση της παρούσης